

HKSCAN

**Osavuosisikatsaus
Q3 2021**

HKScanin osavuositarkastus 1.1.–30.9.2021

HKScanin liike-tulos vakaa, Suomi ja Ruotsi jatkoivat tulosparannusta

Heinä-syyskuu 2021

- HKScanin liikevaihto oli 446,8 (438,3) miljoonaa euroa. Omien brändituotteiden vähittäiskauppa-myynnin selvä kasvu jatkui. Etenkin korkeamman jalostusasteen tuoteryhmien, kuten aterioiden ja ateriakomponenttien, myynti kasvoi selvästi. Food service -myynti kasvoi koronapandemiaan liittyvien rajoitusten asteittaisen purkamisen myötä.
- Konsernin liike-tulos oli 7,6 (7,7) miljoonaa euroa ja vertailukelpoinen liike-tulos 7,7 (8,2) miljoonaa euroa.
- HKScanin suurimpien markkinoiden Suomen ja Ruotsin hyvä tuloskehitys jatkui.
- Suomen vertailukelpoinen liike-tulos parani 1,7 miljoonalla eurolla ja Ruotsin 1,0 miljoonalla eurolla.
- Baltiassa lihan tuonnin aiheuttama hintapaine jatkui. Markkina-aseman pitäminen sekä rehu- ja energiahintojen merkittävä nousu heikensivät liike-tulosta.
- Tanskassa lintuinfluenssalla ja siitä johtuvilla EU:n ulkopuolisen viennin rajoituksilla oli edelleen selvä negatiivinen vaikutus liike-tulokseen. Strategian toteutus eteni suunnitellusti ja etenkin kypsien siipikarjatuotteiden myynti kasvoi selvästi.
- Poikkeuksellisen suuri energian hintojen nousu nosti kustannuksia kaikilla HKScanin kotimarkkinoilla.
- Liiketoiminnan rahavirta oli -15,6 (2,8) miljoonaa euroa. Tämä johtui normaalista ostovelkojen ja muiden korottomien velkojen määrän vaihtelusta.

Tammi-syyskuu 2021

- HKScanin liikevaihto oli 1 323,6 (1 308,1) miljoonaa euroa. Omien brändituotteiden vähittäiskauppa-myynnin kasvu jatkui. Strategisesti tärkeiden korkeamman jalostusasteen tuotteiden, kuten aterioiden ja ateriakomponenttien, myynti kasvoi selvästi. Food service -myynti elpyi ja oli vertailukauden tasolla. Baltian poikkeuksellisen haastava markkinatilanne laski myyntiä. Tanskassa lintuinfluenssan negatiivinen vaikutus EU:n ulkopuoliseen vientiin oli merkittävä.
- Konsernin liike-tulos parani 6,4 miljoonalla eurolla ja oli 10,2 (3,8) miljoonaa euroa. Vertailukelpoinen liike-tulos parani 2,3 miljoonalla eurolla ja oli 7,2 (4,9) miljoonaa euroa.
- Suomen liike-tulos parani 10,6 miljoonalla eurolla ja vertailukelpoinen liike-tulos 7,6 miljoonalla eurolla.
- Ruotsin vertailukelpoinen liike-tulos parani 2,5 miljoonalla eurolla.
- Baltiassa rehu- ja energiahintojen merkittävä nousu sekä eurooppalaisen sianlihan yltäriannon aiheuttama hintapaine johtivat kannattavuuden selvään heikkenemiseen.
- Tanskan liiketoimintaan koko vuoden vaikuttaneella lintuinfluenssalla ja siitä johtuvilla EU:n ulkopuolisen viennin rajoituksilla oli merkittävä negatiivinen vaikutus liike-tulokseen. Strateginen myynnin painopisteen siirto matalakatteisista tuoteryhmistä korkeamman jalostusasteen tuotteisiin pienensi selvästi lintuinfluenssan negatiivista vaikutusta.
- Liiketoiminnan rahavirta oli 12,5 (23,3) miljoonaa euroa ja muutos johtui lyhytaikaisten velkojen normaalista vaihtelusta.
- Korollinen nettovelka oli 333,3 (323,1) miljoonaa euroa ja nettovelkaantumisaste 102,5 (103,2) prosenttia.

Sulkeissa olevat luvut viittaavat vertailukautteen eli samaan ajanjaksoon edellisenä vuonna, ellei toisin mainita. Tämän raportin luvut ovat tilintarkastamattomat.

Näkymät 2021

Vuonna 2021 HKScan arvioi konsernin vertailukelpoisen liike-tuloksen paranevan vuodesta 2020.

Avainluvut, liikevaihto

(miljoonaa euroa)	7-9/2021	7-9/2020	1-9/2021	1-9/2020	2020
Liikevaihto	446,8	438,3	1 323,6	1 308,1	1 781,0
Suomi	188,9	190,0	562,5	563,4	772,4
Ruotsi	170,8	162,2	503,6	477,6	662,1
Baltia	43,2	44,1	125,8	132,0	175,0
Tanska	44,0	42,0	131,6	135,1	171,5

Avainluvut, liiketulos

(miljoonaa euroa)	7-9/2021	7-9/2020	1-9/2021	1-9/2020	2020
Liiketulos	7,6	7,7	10,2	3,8	21,3
- % liikevaihdosta	1,7	1,7	0,8	0,3	1,2
Vertailukelpoinen liiketulos	7,7	8,2	7,2	4,9	17,0
- % liikevaihdosta	1,7	1,9	0,5	0,4	1,0
Vertailukelpoinen liiketulos, Suomi	3,1	1,4	3,3	-4,3	6,0
- % liikevaihdosta	1,6	0,7	0,6	-0,8	0,8
Vertailukelpoinen liiketulos, Ruotsi	6,9	5,9	14,2	11,7	19,0
- % liikevaihdosta	4,1	3,6	2,8	2,5	2,9
Vertailukelpoinen liiketulos, Baltia	-0,9	1,8	-0,7	3,8	4,0
- % liikevaihdosta	-2,1	4,2	-0,5	2,8	2,3
Vertailukelpoinen liiketulos, Tanska	0,1	1,0	-1,0	1,7	1,1
- % liikevaihdosta	0,2	2,3	-0,8	1,3	0,6

Avainluvut, muut

(miljoonaa euroa)	7-9/2021	7-9/2020	1-9/2021	1-9/2020	2020
Käyttökate (EBITDA)	23,5	24,0	54,5	53,1	78,1
Tulos ennen veroja	5,4	5,6	1,5	-2,9	12,3
- % liikevaihdosta	1,2	1,3	0,1	-0,2	0,7
Tilikauden tulos	3,6	3,7	-2,1	-6,4	4,8
- % liikevaihdosta	0,8	0,9	-0,2	-0,5	0,3
Tulos/osake, euroa	0,03	0,03	-0,06	-0,10	-0,01
Vertailukelpoinen tulos/osake, euroa	0,03	0,03	-0,10	-0,09	-0,05
Liiketoiminnan rahavirta	-15,6	2,8	12,5	23,3	63,7
Rahavirta investointien jälkeen	-23,9	-5,2	59,9*	-47,9*	-21,4*
Sitoutuneen pääoman tuotto (ROCE) ennen veroja, %			5,1	0,1	3,9
Korollinen nettovelka			333,3	323,1	299,6
Nettovelkaantumisaste %			102,5	103,2	91,0

* Vuoteen 2020 sisältyy 37,7 miljoonan euron investointi Vantaan yksikön tonttiin. 1-9/2021 sisältää Vantaan kiinteistön (tontti ja rakennukset) myynnin 76,1 miljoonalla eurolla.

HKScanin toimitusjohtaja Tero Hemmilä

HKScanin heinä-syyskuun liiketulos oli vakaa suhteessa vertailukauteen. Yhtiön päämarkkina-alueet Suomi ja Ruotsi vahvistivat liiketulostaan selvästi, kun taas Tanskan ja Baltian liiketulokset jäivät selvästi vertailukaudesta hyvin poikkeuksellisessa markkinatilanteessa. Yhtiön liiketulos oli 7,6 miljoonaa euroa, kun se vertailukaudella oli 7,7 miljoonaa euroa. Vertailukelpoinen liiketulos oli 7,7 miljoonaa euroa ja vertailukaudella 8,2 miljoonaa euroa. Rullaava 12 kuukauden vertailukelpoinen liiketulos oli katsauskauden päättyessä 19,4 miljoonaa euroa, kun se vertailukaudella oli 10,6 miljoonaa euroa. Turnaround-ohjelman aikana vertailukelpoinen liiketuloksemme on parantunut kumulatiivisesti lähes 66 miljoonaa euroa.

Heinä-syyskuussa liikevaihtomme oli vakaa kasvaen kuitenkin hieman vertailukaudesta. Food service -myynti elpyi koronapandemiasta johtuvien rajoitustoimenpiteiden asteittaisen poistumisen myötä ja oli yli 5 prosenttia vertailukautta parempi. Onnistuimme hyvin omilla brändituotteillamme. Myyntimme vahvistui erityisesti lihavalmisteissa, ateriakomponenteissa ja aterioissa, mikä on myös selvästi pienentänyt tarvetta suhdanneherkempään ja heikommin kannattavaan vientiin.

Konsernin sisällä tuloskehitys oli kaksijakoista ja syyt tähän ovat selvät. Olen tyytyväinen siihen, että HKScanin keskeisillä kotimarkkinoilla Suomessa ja Ruotsissa positiivinen tuloskehitys jatkui tavoitteidemme mukaisesti. Tanskassa ja Baltiassa emme sen sijaan kyenneet hyvin poikkeuksellisessa markkinatilanteessa parantamaan kannattavuutta. Kehitys Tanskassa ja Baltiassa ei ollut tyydyttävä ja katsauskauden tulos oli pettymys, joskin ennakoitu. Olemme käynnistäneet korjaavat toimenpiteet tilanteen parantamiseksi.

Suomessa ja Ruotsissa tuotteiden jalostusarvon nousu sekä brändituotteiden myynnin kasvu olivat hyvän kehityksen taustalla, ja tämä kehitys on myös strategiamme mukaista lisäarvon luontia. Ruotsi on pystynyt parantamaan vertailukelpoista liiketulostaan jo 14 kvartaalia peräkkäin suhteessa vertailukausiin. Tässä kehityksessä merkittävin tekijä on Scan-brändin avulla tuotteistomme rakennettu erilaistava lisäarvo, mutta myös erinomainen tuottavuuden nosto tuotantoprosesseissa.

Suomessa olemme kyenneet parantamaan kumulatiivisesti vertailukelpoista liiketulostamme Turnaround-ohjelman aikana yli 49 miljoonaa euroa. Suomessa meillä on vahva asema lihavalmisteissa, ateriakomponenteissa ja siipikarjatuotteissa sekä selvä tavoite kasvaa edelleen siipikarjatuotteissa, aterioissa ja välipaloissa. Strateginen tavoitteemme on olla markkinassa HKScanin oman vahvan tarjoaman lisäksi tytäryhtiöidemme - Kivikylän, Tamminen ja Boltsi - tarjoaman tukemana entistä vahvempi sekä kuluttajille ja kaupalle halutumpi. Siipikarjaliiketoiminnan tulosparannus jatkui, ja Rauman tuotantoyksikön toiminnallinen kehittäminen eteni. Olen tyytyväinen kumppanuus- ja osakkuusyhtiömme Mäkitalon Maistuvien annossalaattien vahvaan myynnin kasvuun lyhyessä ajassa sekä tuotteiden erinomaiseen vastaanottoon asiakkaidemme ja kuluttajien keskuudessa.

Loimme katsauskaudella Suomessa valmiudet lähteä kuluttajamarkkinaan ravintolataso tuoreaterioilla. Aterioiden myynti käynnistyi lokakuussa pilottimyymälöissä Vietävä-ateriakonseptilla. Valmistelemme myös kesällä päätettyä investointia välipalatuotteiden valmistukseen, mikä luo mahdollisuudet kasvaa Suomessa hyvän kannattavuuden välipalatuotemarkkinassa.

Ruotsissa solmimme katsauskauden jälkeen Maten é klar -ateriakonseptiin liittyvän kaupallisen yhteistyösopimuksen, jonka toimeenpano alkaa ensi vuoden alussa. Maten é klar -konseptin perusajatuksena on tarjota terveellisiä ja korkealaatuisia aterioita kuluttajille.

Tanskassa koko toimialaa ja yrityksiä koskevalla lintuinfluenssatilanteella ja siitä johtuvilla EU:n ulkopuolisen viennin rajoituksilla oli edelleen selvä negatiivinen vaikutus tulokseemme. Muilta osin strategiamme on edennyt suunnitellusti ja jatkamme keskittymistä markkina-asemamme vahvistamiseen Tanskassa ja Ruotsissa siipikarjasta valmistetuilla tuoreilla ja kypsillä tuotteilla sekä lihavalmisteilla.

Baltiassa markkinatilanne on poikkeuksellinen ja se haastaa koko pitkän paikallisen arvoketjumme. Euroopan sianlihan ylituotanto on painanut markkinahintoja voimakkaasti alas laskien myös liike-toiminnassamme tuotantoeläimiin sitoutuneen pääoman arvoa. Samanaikaisesti rehujen ja energian hintojen nopea ja merkittävä nousu on ollut hyvin poikkeuksellista. Markkina kuitenkin toipuu tilanteesta tarjonnan ja kysynnän tasapainoutuessa. Syntynyt markkinatilanne on heikentänyt Baltian liiketoimintamme kannattavuutta heinä-syyskuussa merkittävästi. Toisaalta Baltian siipikarjaliiketoiminnan ja lihavalmisteiden kannattavuus on muita tuotekategorioita paremmalla tasolla.

HKScanin lihaliiiketoiminnan arvoketju on isojen kysymysten äärellä. Erityisesti lihaa tuottavien maatalojen taloudellinen tilanne on vakavassa kriisissä johtuen Euroopan ylijäämäisestä sianlihamarkkinan tilanteesta, rehun hinnan voimakkaasta noususta ja maatalojen rehusadon niukkuudesta. Rehun ja myös muiden tuotantopanosten hintojen nousu niin maataloilla kuin HKScanin omassa toiminnassa heijastuu kustannuksia nostaten laaja-alaisesti koko liiketoimintaan. Liharaaka-aineen hinta nousee lihantuotannon kannattavuuden ja saatavuuden turvaamiseksi. Tilanne luo selvän paineen myös lihatuotteiden kuluttajahintojen nousuun.

Rokotuskattavuuden vahvistumisen myötä koronapandemian negatiivinen vaikutus liiketoimintaamme on vähentynyt, mutta Baltian maissa ja Puolassa tilanne on edelleen vaikea. Henkilöstön vahvalla sitoutumisella olemme varmistaneet, että tuotantoyksikkömme ja koko toimitusketjumme ovat toimineet ilman merkittäviä häiriöitä. Pandemia ei kuitenkaan ole vielä ohi. Samanaikaisesti kun yhtiön omia ennaltaehkäiseviä rajoitustoimenpiteitä on asteittain purettu, jatkamme kuitenkin niiden noudattamista tapaus- ja toimipaikka-kohtaisesti.

Tammi-syyskuussa HKScanin liiketulos parani 6,4 miljoonalla eurolla ja oli 10,2 miljoonaa euroa. Vertailukelpoinen liiketulos parani 2,3 miljoonalla eurolla ja oli 7,2 miljoonaa euroa. Selvät tulosparantajat olivat Suomi ja Ruotsi. Suomen vertailukelpoinen liiketulos oli 7,6 miljoonaa euroa ja Ruotsin 2,5 miljoonaa euroa vertailukautta parempi. Tanskan ja Baltian liiketulokset heikkenivät selvästi edellä mainituista syistä johtuen.

Merkittävämmän ruokatalotransformaation läpivienti edellyttää HKScanilta nykyistä vahvempaa tasetta rakentaessamme tulevaisuudessa nykyisten ydinliiketoimintojen rinnalle uusia ruokaliiketoimintoja ja tapoja kohdata markkinamuutokset. Arvioimme jatkuvasti eri liiketoimintojemme asemaa osana konsernia ja sen strategiaa. Päätymässä olevaa Turnaround-jaksoa seuraa vaihe, jossa ydinliiketoimintamme kannattavuuden parantaminen on edelleen ensisijaista ja sen ohella vahvistamme aktiivisesti yhtiön tasetta eri keinoin selkeämmän ja vaikuttavamman ruokatalotransformaation mahdollistamiseksi.

HKScan-konserni jatkaa määrätietoista ilmastotyötään Zero Carbon -ohjelmallaan tavoitteenaan hiilineutraali ruokaketju vuoden 2040 loppuun mennessä. Oman tuotannollisen toiminnan ohella olemme tänä vuonna pureutuneet alkutuotannon ilmastokysymyksiin ja skaalautuviin toimenpiteisiin päästöjen vähentämiseksi sekä hiilinielujen lisäämiseksi yhdessä sopimustuottajiemme ja kumppaneidemme kanssa.

Toimintaympäristö on ollut ja on edelleen erittäin haasteellinen, jopa hyvin poikkeuksellinen, rehujen, energian ja muiden tuotantopanosten hintojen voimakkaan nousun myötä. Tilanne edellyttää yhtiöltä määrätietoista työtä kaupallisten onnistumisten aikaansaamiseksi, teollisen toiminnan tehostamiseksi sekä kustannustason johtamisessa. Tämän työn tavoitteena on selvä kannattavuuden parantaminen. Tähän yhtiö ja sen koko henkilöstö on tarttunut ja sitoutunut.

Kehitämme HKScanin liiketoimintaa kokonaisvaltaisesti ja etenemme aikaansaadun Turnaroundin myötä aiempaa vahvemmalta pohjalta. Selkeä tavoitteemme on kasvaa monipuoliseksi ja vahvaa omistaja-arvoa luovaksi ruokataloksi.

Keskeistä heinä-syyskuussa 2021

HKScan vahvistaa asemaansa kuluttajien ruokahetkissä uusilla premium-tason tuoreaterioilla

HKScanin Vantaan yksikköön on valmistunut moderni ravintolatason keittiö, jossa kokit valmistavat premium-tason tuoreaterioita. Keittiömestari Kape Aihisen kehittämien Vietävä-konseptin tuoreaterioiden myynti käynnistyy pilottimyyntimälöissä vaiheittain loppuvuoden aikana. Täydessä vauhdissa tuoreaterioita valmistavan keittiön toiminta on alkuvuonna 2022. Uudet korkealaatuiset ja herkulliset tuoreateriat myydään kauppojen palvelutiskeiltä ja pakattuina tuotteina.

Kuluttajien tarve arkea helpottaviin, ravitsemuksellisesti laadukkaisiin ja herkullisiin valmisruokiin on vahvistunut entisestään koronapandemian aikana. Uudet premium-tason tuoreateriat tukevat HKScanin strategiaa kasvaa kannattavasti kuluttajien ruokahetkissä.

Ruotsin uudistettu kaupallinen organisaatio edistää strategian toteutusta

HKScanin Ruotsin liiketoimintayksikössä aloitti syyskuun alussa uudistettu kaupallinen organisaatio. Uudistuksen keskeinen tavoite on edistää yhtiön strategian mukaista kasvua ja uudistumista monipuoliseksi ruokataloksi.

Uudistettu kaupallinen organisaatio tehostaa keskittymistä ydinliiketoiminnan ja asiakkuuksien kehittämiseen sekä hyödyntää vahvaa kaupallista osaamista toiminnan kannattavuuden, tehokkuuden ja ketteryyden lisäämiseen. Lisäksi se nopeuttaa sopeutumista toimintaympäristön muutoksiin ja uusien strategiaa tukevien liiketoimintamahdollisuuksien hyödyntämisen. Uudessa organisaatiossa on myös Uusi liiketoiminta -tiimi, jonka tehtävänä on varmistaa strategian mukainen laajeneminen uusiin tuotekategorioidiin ja myyntikanaviin sekä kasvu myös kumppanuuksien avulla.

Baltian uusi logistiikkakeskus tehostaa asiakaspalvelua ja pienentää ympäristöjalanjälkeä

HKScanin uusi logistiikkakeskus otettiin käyttöön elokuussa ja ensimmäiset tilaukset toimitettiin asiakkaille syyskuussa. Uusi logistiikkakeskus sijaitsee Virossa lähellä Tallinnaa. Koko Baltian markkina-alueella palvelevan logistiikkakeskuksen myötä asiakkaita palvellaan nopeammin ja joustavammin. HKScan keskittää uuteen logistiikkakeskukseen Rakveressa ja Riiassa sijaitsevien keräilykeskusten toiminnan. Keskus työllistää yli 100 henkilöä.

Moderni logistiikkakeskus tuo säästöjä varastointi- ja jakelukustannuksiin sekä pienentää merkittävästi ympäristöjalanjälkeä. Keskuksen katolle asennetut aurinkopaneelit pienentävät energiapäästöjä noin 30 prosentilla. Myös hiilidioksidipäästöt pienenevät merkittävästi, kun kuljetukset vähenevät noin 400 000 kilometriä vuodessa.

Tanskassa strategiaa toteutetaan jalostusasteen nostolla

HKScanin Tanskan liiketoimintayksikön vahva panostus siipikarjatuotteiden jalostusasteen nostamiseksi on näkynyt selvänä myynnin kasvuna. HKScan on onnistuneesti siirtänyt myyntiä matalakatteisista pakastetuista vientituotteista tuoreisiin ja kypsisiin siipikarjatuotteisiin. Tanskalla on kotimarkkinallaan ja Ruotsin vientimarkkinalla vielä paljon potentiaalia.

Strateginen myynnin painopisteen siirto korkeamman jalostusasteen tuotteisiin on osaltaan pienentänyt lintuinfluenssan negatiivisia vaikutuksia liiketoiminnan kannattavuuteen.

Ruokaa joka tekee hyvää

Edistyksellinen vastuullisuusyhtiö on HKScanin strategian perusta. Koska ilmastonmuutos vaikuttaa koko ruokaketjuun sekä kuluttajien ja asiakkaiden asenteisiin ja valintoihin, siihen vastaaminen on keskeisessä roolissa yhtiön toiminnassa. Zero Carbon -ilmastosuunnitelma vie HKScanin liiketoimintaa kohti hiilineutraaliutta.

HKScanin tavoitteena on hiilineutraali ruokaketju vuoden 2040 loppuun mennessä. Katsauskaudella yhtiö edisti Zero Carbon -ilmastosuunnitelmaansa laaja-alaisesti ruokaketjussa: alkutuotannossa, omissa tuotantolaitoksissaan, pakkauskehityksessä ja logistiikassa. Yhtiö kohdistaa ilmastotyötään ensisijaisesti toimenpiteisiin, joissa vaikuttavuus on suurin.

Katsauskaudella HKScan edisti ilmastoystävällistä peltoviljelyä muun muassa tutkimalla hiilensidontaa edistäviä viljelytekniikoita hiilivuomittauksilla. Tutkimuksilla selvitettiin parhaita käytäntöjä, jotka skaalataan sopimustuottajien laajempaan käyttöön esimerkiksi yhtiön järjestämässä ilmastokoulutuksessa. Pelloilla on merkittäviä mahdollisuuksia hiilensidontan edistämiseen ja päästöjen vähentämiseen.

HKScan otti käyttöön useita vähemmän muovia sisältäviä tuotepakkauksia. Suomessa Kariniemen jauhelihat tuotteiden uusissa pussipakkauksissa on 74 prosenttia vähemmän muovia kuin aiemmissa rasiapakkauksissa. Vastaavat pakkaukset otettiin käyttöön jo vuonna 2020 HK-jauhelihapakkauksissa. Lisäksi syksyn uutuustuotteissa muovia korvattiin kartonkipohjaisilla ratkaisuilla. Yhtiön tavoitteena on kierrätettävät tuotepakkaukset ja pakkausmuovin vähentäminen 20 prosenttia vuoden 2025 loppuun mennessä vuodesta 2019.

Baltiassa elokuussa käyttöön otettu logistiikkakeskus pienentää kuljetusten ympäristövaikutuksia merkittävästi. Keskukseen hyvän sijainnin ja reittisuunnittelun ansiosta kuljetukset vähenevät noin 400 000 kilometriä vuodessa. Lisäksi logistiikkakeskus saa uusiutuvaa energiaa sen katolle asennetuista aurinkopaneeleista.

Ruokaa joka tekee hyvää -vastuullisuusohjelman keskeiset tunnusluvut vuodelta 2020 ja soveltuvin osin tammi-syyskuulta 2021 raportoidaan osavuositarkastuksessa ennen taulukko-osaa.

Safety First

HKScan tekee tavoitteellista työtä kohti nollaa työtaturmaa ja edistää monin tavoin työturvallisuus-kulttuuria. Poissaoloon johtaneet työtaturmat ovat vähentyneet usean vuoden ajan, mutta vuoden 2020 lopussa tapaturmataajuus kääntyi nousuun. Toimenpiteet tilanteen korjaamiseksi käynnistettiin alkuvuonna ja tapaturmien määrä on laskenut kesän 2021 jälkeen. Tapaturmien lisääntymisestä huolimatta niistä aiheutuneet poissaolot vähenivät merkittävästi tammi-syyskuussa 2021, koska vakavampien tapaturmien määrä väheni selvästi. Katsauskaudella määrätietoista turvallisuustyötä jatkettiin ja henkilöstöä kannustettiin raportoimaan turvallisuushavainnoistaan.

Konsernin liikevaihto ja -tulos

Heinä-syyskuu

Liikevaihto

HKScanin liikevaihto oli 446,8 (438,3) miljoonaa euroa. Liikevaihtoa nostivat omien brändituotteiden vähittäiskauppamyynnin painottuminen korkeamman jalostusasteen tuotteisiin sekä food service -myynnin kasvu ravintolarajoitusten asteittaisen purkamisen myötä kaikilla kotimarkkinoilla. Omilla brändeillä myytävien aterioiden ja ateriakomponenttien selvä myynnin kasvu jatkui.

HKScanin liikevaihto kasvoi vertailukelpoisin luvuin Ruotsissa ja Tanskassa. Ruotsin kruunun valuuttakurssi-muutoksen, eli paikallisessa valuutassa olevan liikevaihdon konvertointi euroiksi, positiivinen vaikutus liikevaihtoon oli 2,8 miljoonaa euroa. Tanskassa strategian toteutus eteni suunnitellusti ja etenkin kypsien siipikarjatuotteiden myynti kasvoi selvästi. Suomen liikevaihto oli vertailukauden tasolla ja Baltiassa liikevaihto laski.

Liiketulos

HKScanin liiketulos oli 7,6 (7,7) miljoonaa euroa ja vertailukelpoinen liiketulos 7,7 (8,2) miljoonaa euroa. Ruotsin kruunun valuuttakurssimuutoksen vaikutus liiketulokseen oli 0,1 miljoonaa euroa positiivinen.

Suomen vertailukelpoinen liiketulos parani 1,7 miljoonalla eurolla. Ruotsin vertailukelpoinen liiketulos parani 1,0 miljoonalla eurolla. Baltiassa tuonin sekä kotimarkkinan hintapaine jatkui, minkä lisäksi alkutuotannon kustannusten nousu heikensi liiketulosta selvästi. Tanskassa lintuinfluenssatapauksilla ja siitä johtuvilla EU:n ulkopuolisen viennin rajoituksilla oli edelleen merkittävä negatiivinen vaikutus liiketulokseen, muilta osin liiketoiminta kehittyi strategian mukaisesti. Energiahintojen nousu jatkui katsauskaudella ja heikensi liiketulosta.

Katsauskaudella kirjattiin -0,1 miljoonan euron vertailukelpoisuuteen vaikuttava erä. Vertailukauden liiketulokseen sisältyi vertailukelpoisuuteen vaikuttava -0,6 miljoonan euron erä. Tarkempi kuvaus vertailukelpoisuuteen vaikuttavista eristä on raportin taulukko-osassa.

Tammi-syyskuu

Liikevaihto

HKScanin liikevaihto oli 1 323,6 (1 308,1) miljoonaa euroa. Liikevaihto oli vertailukauden tasolla Suomessa ja vertailukelpoisin luvuin tarkasteltuna Ruotsissa. Ruotsin kruunun valuuttakurssimuutoksen vaikutus liikevaihtoon oli 19,5 miljoonaa euroa positiivinen. Baltiassa liikevaihto laski, ja Tanskassa se oli lähes vertailukauden tasolla.

Liikevaihtoa nostivat myynnin kasvu vähittäiskaupassa ja erityisesti omien brändituotteiden myynti korkeamman jalostusasteen tuotekategorioissa. Food service -myynti elpyi katsauskaudella, ja liikevaihto oli vertailukauden tasolla.

Baltian liikevaihtoa laski ulkomailta tuotavan edullisemmän liharaaka-aineen aiheuttama paine myyntihinnoissa ja vertailukautta alhaisempi sianlihatuotteiden myynnin volyyymi. Tanskassa lintuinfluenssan negatiiviset vaikutukset vientiin EU:n ulkopuolelle jatkuivat. Muilta osin HKScanin vienti oli tavoitteen mukaista. Myynnin vahvistuminen kotimarkkinoilla erityisesti aterioiden ja ateriakomponenteissa pienensi tarvetta suhdanneherkempään ja heikommin kannattavaan vientiin.

Liiketulos

Konsernin liiketulos parani 6,4 miljoonalla eurolla ja oli 10,2 (3,8) miljoonaa euroa. Vertailukelpoinen liiketulos parani 2,3 miljoonalla eurolla ja oli 7,2 (4,9) miljoonaa euroa. Ruotsin kruunun valuuttakurssimuutoksen vaikutus liiketulokseen oli 0,5 miljoonaa euroa positiivinen.

Liiketulosta paransivat kaupalliset onnistumiset vähittäiskaupassa ja food service -myynnin elpyminen. Baltiassa liiketulos heikkeni selvästi, syyt on tunnistettu ja toimenpiteet tuloskehityksen korjaamiseksi on käynnistetty. Tanskassa lintuinfluenssatapauksista johtuvilla viennin rajoituksilla oli edelleen merkittävä liiketulosta heikentävä vaikutus. Energiahintojen poikkeuksellisen suuri nousu heikensi liiketulosta.

Strategiset investoinnit uusiin tuotekategorioiden nostivat Euran tuotantoyksikön käyttöastetta ja parantuneiden näkymien myötä kirjattiin +3,0 miljoonan euron arvonalentumisen peruutus vertailukelpoisuuteen vaikuttaviin eriin. Vertailukauden liiketulokseen sisältyi -1,0 miljoonan euron vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät. Tarkempi kuvaus vertailukelpoisuuteen vaikuttavista eristä on raportin taulukko-osassa.

Tase, rahavirta ja rahoitus

HKScanin taseen loppusumma oli syyskuun lopussa 953,7 (942,4) miljoonaa euroa. Konsernin korolliset velat olivat syyskuun lopussa 342,8 (338,3) miljoonaa euroa sisältäen IFRS 16:n mukaisen leasingvelan 114,1 (34,3) miljoonaa euroa. Leasingvelan kasvu johtui Vantaan kiinteistön myynnin yhteydessä sovitusta kiinteistön vuokrauksen myötä syntyneestä leasingvelasta, Ruotsin logistiikkakeskuksen vuokrasopimuksen pidennyksestä ja Baltian uuden logistiikkakeskuksen käyttöön otosta. Nettovelka nousi 10,2 miljoonaa euroa ja oli 333,3 (323,1) miljoonaa euroa.

HKScanin nettovelkaantumisaste oli syyskuun lopussa 102,5 (103,2) prosenttia. IFRS 16:n mukaisen leasingvelan vaikutus nettovelkaantumisasteeseen oli 35,1 prosenttiyksikköä.

Syyskuun lopussa yhtiön taseessa oli vuonna 2018 liikkeeseen laskettua hybridilainaa 25,9 miljoonaa euroa. Lainan kuponkikorko on kiinteä 8 prosenttia vuodessa ensimmäiseen lunastusmahdollisuuteen asti. Hybridilainaa käsitellään omana pääomana. Lainalla ei ole määrättyä eräpäivää, mutta HKScanilla on oikeus lunastaa laina takaisin ensimmäistä kertaa viiden vuoden kuluttua hybridilainan liikkeeseenlaskupäivästä vuonna 2023 sekä tätä seuraavina vuosina koronmaksupäivinä.

Konsernin maksuvalmius säilyi hyvänä. Sitovien valmiusluottojen määrä oli syyskuun lopussa 100,0 (100,0) miljoonaa euroa ja ne olivat kokonaisuudessaan käyttämättä. 200 miljoonan euron yritystodistusohjelmasta oli käytössä 74,0 (73,6) miljoonaa euroa.

Heinä-syyskuussa nettorahoituskulut olivat -3,2 (-2,6) miljoonaa euroa ja tammi-syyskuussa -11,5 (-8,2) miljoonaa euroa. Vertailukautta korkeammat nettorahoituskulut johtuivat kertaluonteisista rahoitusjärjestelyihin liittyvistä kuluista.

Liiketoiminnan rahavirta oli heinä-syyskuussa -15,6 (2,8) miljoonaa euroa ja tammi-syyskuussa 12,5 (23,3) miljoonaa euroa. Rahavirta investointien jälkeen oli heinä-syyskuussa -23,9 (-5,2) miljoonaa euroa ja tammi-syyskuussa 59,9 (-47,9) miljoonaa euroa. Investointien rahavirtaan sisältyy Vantaan kiinteistön myynnin 76,1 miljoonan euron positiivinen vaikutus.

Vireillä olevat viranomaisprosessit

Tanskan veroviranomaiset ovat suorittaneet konsernin tytäryhtiössä HKScan Denmark A/S:ssa energiaverotarkastuksen, joka kattaa vuodet 2011–2020. Tanskan veroviranomaiset ovat loppuvuonna 2020 antaneet päätöksensä, jonka mukaan yhtiön tulisi vireillä olevassa asiassa maksaa takaisin aiemmin saatuja energiaverojen palautuksia 24,7 miljoonaa Tanskan kruunua (noin 3,3 miljoonaa euroa). Ei voida myöskään sulkea pois mahdollisuutta, että tällä hetkellä vireillä olevan asian lisäksi yhtiölle määrätään erikseen seuraamusmaksuja verotarkastuksen seurauksena. HKScan Denmark A/S on valittanut saadusta päätöksestä.

HKScan on kirjannut kulun vuoden 2020 viimeisellä vuosineljänneksellä ja maksoi summan viranomaisille vuoden 2021 ensimmäisellä vuosineljänneksellä.

Investoinnit

HKScanin investoinnit olivat heinä-syyskuussa 8,4 (8,2) miljoonaa euroa. Tammi-syyskuussa investoinnit olivat 29,7 (68,9) miljoonaa euroa. Lisäksi IFRS 16:n mukaiset lisäykset käyttöoikeusomaisuuseriin olivat heinä-syyskuussa 8,4 (0,8) miljoonaa euroa ja tammi-syyskuussa 86,8 (3,7) miljoonaa euroa. Tämä sisältää Vantaan tuotantoyksikön vuokrasopimuksen sekä Ruotsin logistiikkakeskuksen vuokrasopimuksen pidennyksen.

Keskeiset investoinnit heinä-syyskuussa 2021

HKScanin uusi Baltian logistiikkakeskus otettiin käyttöön elokuussa ja ensimmäiset tilaukset toimitettiin asiakkaille syyskuussa. Uusi logistiikkakeskus sijaitsee Virossa lähellä Tallinnaa. Koko Baltian markkina-alueella palvelevan logistiikkakeskuksen myötä asiakkaita palvellaan nopeammin ja joustavammin. HKScan keskittää uuteen logistiikkakeskukseen Rakveressa ja Riiassa sijaitsevien keräilykeskusten toiminnan. Moderni logistiikkakeskus tuo säästöjä varastointi- ja jakelukustannuksiin sekä pienentää merkittävästi ympäristöjalanjälkeä. HKScanilla on pitkäaikainen vuokrasopimus logistiikkakeskuksen rakentaneen Astlanda Ehitus -yhtiön kanssa.

Ruotsissa projekti tuotevirtojen optimoinnista eri tuotantolaitoksiin ja tuotantolinjoille on edennyt suunnitellusti ja tuotannon tehokkuus on parantunut selvästi. Projekti jatkuu ja siihen sisältyy lisäinvestointeja sekä jo toteutettujen investointien täyden potentiaalin käyttöönotto. Investoinnein nostetaan automaation tasoa ja sen kautta saavutettavaa tuottavuuden tehostumista sekä pienennetään kuljetuskustannuksia.

HKScanin Vantaan yksikköön valmistui investointi ravintolataso-keittiöön, jossa kokit valmistavat premium-tason tuoreaterioita myytäväksi kaupan palvelutiskeiltä ja pakattuina tuotteina. Kuluttajien tarve arkea helpottaviin, ravitsemuksellisesti laadukkaisiin ja herkullisiin valmisruokiin on vahvistunut entisestään koronapandemian aikana.

Strateginen investointi tulevaisuuden kasvuun

HKScan julkisti heinäkuussa 2021 investoivansa uuteen valmistusteknologiaan, joka mahdollistaa vahvistumisen kasvavassa välipalatuotteiden kategoriassa. Investointi valmistuu kesällä 2022 HKScanin Euran tuotantoyksikköön, missä jo nyt pakataan yhtiön siipikarjatuotteita ja valmistetaan Mäkitalon Farmi -annossalaatteja. Investointi edistää HKScanin strategista tavoitetta olla vahvemmin läsnä kuluttajien moninaisissa ruokahetkissä ja monipuolistaa tuotevalikoimaa.

HKScanin tulevien vuosien investointien suunnittelussa yhtiön strategian toteuttamista edistävät investoinnit ja tuottavuuden parantaminen ovat keskeisessä roolissa.

Toimintaympäristö

Muutokset keskeisissä myyntikanavissa ja tuotekategorioissa

Koronapandemian aiheuttamat muutokset HKScanin keskeisissä myyntikanavissa, myynnin rakenteessa sekä eri tuotekategorioiden kehityksessä näkyivät edelleen selvinä, mutta alkoivat tasaantua kolmannella vuosineljänneksellä. Merkittävin muutos ensimmäiseen vuosipuoliskoon verrattuna oli food service -kanavan kysynnän elpyminen pandemiaan liittyvien rajoitusten vaiheittaisen purkamisen myötä. Food service -markkina kärsi edelleen ravintola- ja kokoontumisrajoitusten vaikutuksista, vaikka julkishallinnon kautta tapahtuva ruokailu elpyi heinä-syyskuussa. Esimerkiksi suurten tapahtumien määrä oli katsauskaudella edelleen huomattavan alhainen suhteessa koronapandemiaa edeltävään aikaan.

Food service -myynnin elpymisen myötä vähittäiskauppamyynnin pitkään jatkunut kasvu taittui kolmannella vuosineljänneksellä. Verkkokaupasta ostetun ruoan osuus on edelleen marginaalinen suhteessa myymälöissä tehtyihin ruokaostoksiin, mutta esimerkiksi Suomessa ruoan verkkomyynnin osuus on kaksinkertaistunut tänä vuonna. Kuluttajat ostavat verkkokaupasta myös tuoretuotteita aiempaa enemmän.

Vähittäiskaupassa HKScanin edustamien tuotekategorioiden myynti kasvoi katsauskaudella yhtiön kaikilla kotimarkkinoilla. Markkina kasvoi hieman arvossa mitattuna, mutta volyymissä nähtiin jo siirtymää kodin ulkopuolella tapahtuvaan ruokailuun. Lihavalmisteiden, kuten makkaroiden ja leikkeleiden, kysynnän kasvu jatkui. Myös siipikarjatuotteiden, aterioiden ja ateriakomponenttien kysynnän kasvu jatkui katsauskaudella.

Pandemiasta aiheutuneet rajoitukset ovat kasvattaneet kotitalouksien ostovoimaa myös vähittäiskaupassa, mikä näkyy edelleen kuluttajien ostokäyttäytymisessä. Yleisinä trendeinä on nähtävissä aiempaa voimakkaammin kuluttajien laatu- ja ympäristötietoisuus sekä kotimaisuuden arvostaminen, mikä on kasvattanut paikallisesti tuotettujen brändituotteiden kysyntää. Kehitys näkyi katsauskaudella HKScanin omien brändituotteiden myynnin kasvuna. Kotiin tilattavien ravintola-annosten kysyntä oli vertailukauden tasolla. Samaan aikaan vähittäiskauppa on kasvattanut valmiiden ravintolatasoisten annosten osuutta valikoimissaan. Kaupan valikoimissa kulutus on siirtynyt laadukkaampiin tuotteisiin, mikä näkyy myynnin arvon kasvuna.

Kuluttajat ovat aiempaa kiinnostuneempia kokeilemaan uusia ruokaratkaisuja, joilla haetaan ruokailuun nopeutta, helppoutta, monipuolisuutta ja terveellisyttä. Tämä näkyy valmisruokien kysynnän kasvuna. Myös välipalasyömisestä osuus päivittäisestä ruokailusta on kasvanut, ja lämpimiä aterioita korvataan osittain välipaloilla. Muutokset kulutuskäyttäytymisessä tarjoavat uusia mahdollisuuksia ruokateollisuudelle, kaupalle ja food service -toimijoille.

Muutokset kansainvälisillä lihamarkkinoilla

Alkuvuoden liharaaka-aineiden hintojen voimakas nousu kääntyi kesäkuussa laskuun, joka jatkui vuoden kolmannella neljänneksellä. Tähän vaikuttivat pandemian jatkuminen, Kiinan kasvanut oma sianlihan tuotanto, sianlihan ylitarjonta EU-alueella ja lintuinfluenssasta johtuvat laajat vientirajoitukset. Lisäksi EU-alueen heikko viljasato on heikentänyt sian- ja siipikarjanlihan tuotannon kannattavuutta.

Katsauskaudella sianlihan tuottaja- ja myyntihinnat laskivat Kiinassa lähes kolmanneksen heikon kysynnän ja kasvaneen paikallisen tarjonnan vuoksi. Sianlihan viennin Kiinaan ei arvioida elpymään merkittävästi loppuvuoden aikana. Katsauskaudella sianlihan hinta laski merkittävästi myös useissa EU-maissa.

Viime syksynä Tanskassa ja useissa muissa Euroopan maissa todettu lintuinfluenssa rajoittaa yhä siipikarjatuotteiden vientiä EU:n ulkopuolelle. Tämä näkyi siipikarjatuotteiden tarjonnan kasvuna EU-alueella, mutta toisaalta myös vähentyneenä tuotantona muutamissa EU-maissa. Siipikarjanlihan tuottajahinta EU-alueella oli katsauskauden lopussa lievässä laskussa.

Food service -markkinan avautuminen kaikilla HKScanin keskeisillä koti- ja vientimarkkinoilla auttaa lihamarkkinoita, mutta kysyntä ei ole vielä palautunut pandemiaa edeltäneelle tasolle.

Liiketoimintayksikkö Suomi

(miljoonaa euroa)	7-9/2021	7-9/2020	1-9/2021	1-9/2020	2020
Liikevaihto	188,9	190,0	562,5	563,4	772,4
Liiketulos	3,1	1,4	6,3	-4,3	10,7
- Liiketulos-%	1,6	0,7	1,1	-0,8	1,4
Vertailukelpoinen liiketulos	3,1	1,4	3,3	-4,3	6,0
- Liiketulos-%	1,6	0,7	0,6	-0,8	0,8

Heinä-syyskuu

Suomen liikevaihto oli 188,9 (190,0) miljoonaa euroa. Strategisesti tärkeiden korkeamman jalostusasteen tuotteiden, kuten ateriakomponenttien ja lihavalmistusten, myynnin kasvu jatkui. Aterioiden myynnin kasvu oli voimakasta, ja sitä vauhditti myös yhteistyökumppanimme Mäkitalon Maistuvien annossalaatit. Tarve sianlihan vientiin pieneni selvästi korkeamman jalostusasteen tuotteiden ja tytäryhtiöiden myynnin kasvun myötä.

Liiketulos parani 1,7 miljoonaa euroa ja oli 3,1 (1,4) miljoonaa euroa. Vertailukelpoinen liiketulos parani 1,7 miljoonaa euroa ja oli 3,1 (1,4) miljoonaa euroa. Tulosta paransi myynnin painottuminen korkeamman jalostusarvon tuotteisiin heikommin kannattavan viennin sijaan. Operatiivisen toiminnan tehostuminen jatkui selvänä, mutta energian ja muiden tuotantopanosten hintojen nopea nousu heikensi tulosta.

Siipikarjaliiketoiminnan tulos parani selvästi ja Rauman tuotantoyksikön toiminnallinen kehittäminen eteni. Suomessa siipikarjatuotteiden kysyntä kasvoi edelleen, ja food service -kanavassa jatkui myynnin painottuminen kypsiin tuotteisiin.

HKScanin Vantaan yksikköön valmistui moderni ravintolataso keittiö, jossa kokit valmistavat premium-tason tuoreaterioita. Keittiömestari Kape Aihisen kehittämien Vietävä-konseptin tuoreaterioiden myynti käynnistyi katsauskauden jälkeen lokakuussa pilottimyyntimallissa.

Tammi-syyskuu

Liikevaihto oli 562,5 (563,4) miljoonaa euroa. Vähittäiskauppamyyni kasvoi, ja kasvu painottui korkeamman jalostusasteen tuotteisiin. Food service -myynti oli vertailukauden tasolla. Myynnin vahvistuminen kotimarkkinoilla, erityisesti aterioiden ja ateriakomponenteissa, pienensi tarvetta suhdanneherkempään ja heikommin kannattavaan vientiin.

Suomen liiketulos parani 10,6 miljoonaa euroa ja oli 6,3 (-4,3) miljoonaa euroa. Vertailukelpoinen liiketulos parani 7,6 miljoonaa euroa ja oli 3,3 (-4,3) miljoonaa euroa. Vähittäiskauppamyynnin ja erityisesti korkeamman jalostusasteen tuotteiden myynnin kasvu, siipikarjaliiketoiminnan parannus, food service -myynnin elpyminen ja operatiivisen tehokkuuden nousu paransivat liiketulosta. Katsauskaudella energian ja muiden tuotantopanosten hinnat lähtivät nousuun.

Strategian mukaiset investoinnit uusiin tuotekategorioiden paransivat selvästi Euran tuotantolaitoksen näkymiä, ja katsauskaudella tehtiin 3,0 miljoonan euron arvonalentumisen peruutus, joka kirjattiin vertailukelpoisuuteen vaikuttaviin eriin. Vertailukaudella ei ollut vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä.

HKScanin ja Mäkitalon Maistuvien yhteistyö käynnistyi huhtikuussa myynti- ja jakelukumppanuudella, ja HKScanin tuotevalikoima laajeni annossalaatteihin. Lisäksi yhtiö hankki 24,9 prosentin osuuden Mäkitalon Maistuvat Oy:n osakekannasta, mikä tukee HKScanin strategista tavoitetta kasvaa aterioiden ja kasvipohjaisissa tuotteissa.

HKScan osti kesäkuussa laadukkaista kalatuotteista tunnetun Jokisen Eväät Oy:n liiketoiminnan ja -brändin. HKScanin tuotevalikoimassa kala on jo nyt aterioiden ja ateriakomponenttien raaka-aine. Jokisen Eväät -liiketoiminnan osto antaa HKScanille mahdollisuuden perehtyä kasvussa olevaan kalatuotekategoriaan.

Liiketoimintayksikkö Ruotsi

(miljoonaa euroa)	7-9/2021	7-9/2020	1-9/2021	1-9/2020	2020
Liikevaihto	170,8	162,2	503,6	477,6	662,1
Liiketulos	6,9	5,9	14,2	11,6	19,1
- Liiketulos-%	4,1	3,6	2,8	2,4	2,9
Vertailukelpoinen liiketulos	6,9	5,9	14,2	11,7	19,0
- Liiketulos-%	4,1	3,6	2,8	2,5	2,9

Heinä-syyskuu

Ruotsin liikevaihto oli 170,8 (162,2) miljoonaa euroa. Scan-brändillä myytävien tuotteiden myynti vähittäiskaupassa kasvoi ja food service -myynnin elpyminen jatkui. Ruotsin kruunun valuuttakurssimuutoksen, eli paikallisessa valuutassa olevan liikevaihdon konvertointi euroiksi, positiivinen vaikutus liikevaihtoon oli 2,8 miljoonaa euroa. Ruotsin liikevaihto kasvoi myös paikallisessa valuutassa.

Liiketulos parani 1,0 miljoonaa euroa ja oli 6,9 (5,9) miljoonaa euroa. Vertailukelpoinen liiketulos oli 6,9 (5,9) miljoonaa euroa. Valuuttakurssimuutoksen positiivinen vaikutus liiketulokseen oli 0,1 miljoonaa euroa. Kaupalliset onnistumiset sian- ja naudanlihassa, food service -myynnin elpyminen sekä operatiivisen toiminnan tehostuminen paransivat liiketulosta. Katsauskaudella energian ja muiden tuotantopanosten hinnat lähtivät nopeaan nousuun.

HKScanin Ruotsin liiketoimintayksikössä aloitti syyskuun alussa uudistettu kaupallinen organisaatio. Uudistuksen keskeinen tavoite on edistää yhtiön strategian mukaista kasvua ja uudistumista monipuolisiksi ruokataloksi.

Tammi-syyskuu

Liikevaihto oli 503,6 (477,6) miljoonaa euroa. Scan-brändillä myytävien tuotteiden myynti vähittäiskaupassa kasvoi. Sianlihan viennin liikevaihto kasvoi sivutuotteiden volyymin kasvun vauhdittamana. Food service -myynti kasvoi pandemiaan liittyvien rajoitusten vähennyttä. Ruotsin kruunun valuuttakurssimuutoksen vaikutus liikevaihtoon oli 19,5 miljoonaa euroa.

Liiketulos parani 2,6 miljoonaa euroa ja oli 14,2 (11,6) miljoonaa euroa. Vertailukelpoinen liiketulos oli 14,2 (11,7) miljoonaa euroa. Valuuttakurssimuutoksen positiivinen vaikutus liiketulokseen oli 0,5 miljoonaa euroa. Kaupalliset onnistumiset sian- ja naudanlihassa, mukaan lukien onnistumiset viennissä, vaikuttivat liiketulokseen positiivisesti.

HKScanin tuotevalikoima laajeni kesällä Scan Korvmakarna -premium-makkaroihin, joissa korostuvat herkullisuus ja korkea laatu. Ruotsin markkinoille lanseerattiin myös kasvipohjaiset pyörykät ja pihvit, jotka täydentävät Pärsons-brändin tuotevalikoimaa.

HKScanin strateginen tavoite on olla läsnä kuluttajien muuttuvissa ja moninaisissa ruokahetkissä. Yhteistyö ruokaa kotiin kuljettavan Foodoran kanssa jatkui kesän grillikaudella. Lisäksi HKScan on läsnä uudessa myyntikanavassa, jossa kuluttajat voivat tilata mobiilisovelluksen avulla Korv & Bread -konseptin on-the-go-aterioita ruotsalaisissa matkakohteissa. Läsnäolo uusissa kehittyvissä myyntikanavissa antaa mahdollisuuden suoriin kuluttajakontakteihin ja lisää Scan-brändin näkyvyyttä.

Liiketoimintayksikkö Baltia

(miljoonaa euroa)	7-9/2021	7-9/2020	1-9/2021	1-9/2020	2020
Liikevaihto	43,2	44,1	125,8	132,0	175,0
Liiketulos ilman biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutosta	-0,2	2,5	-0,9	4,9	5,7
Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos	-1,0	-0,7	0,0	-1,5	-2,0
Liiketulos	-1,1	1,8	-0,9	3,4	3,7
- Liiketulos-%	-2,6	4,2	-0,7	2,6	2,1
Vertailukelpoinen liiketulos ilman biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutosta	0,1	2,5	-0,7	5,3	6,1
Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos	-1,0	-0,7	0,0	-1,5	-2,0
Vertailukelpoinen liiketulos	-0,9	1,8	-0,7	3,8	4,0
- Liiketulos-%	-2,1	4,2	-0,5	2,8	2,3

Biologiset hyödykkeet ovat tuotantoeläimiä yhtiön itse omistamassa alkutuotannossa.

Heinä-syyskuu

Baltian liikevaihto oli 43,2 (44,1) miljoonaa euroa. Liikevaihtoa laski selvästi sianlihan volyymin ja hintojen lasku. Baltia on suhteellisen pienenä markkina-alueena herkkä tuonnin hintapaineelle ja markkina-aseman puolustaminen heikensi tulosta. Siipikarjatuotteiden myynti kasvoi selvästi. Food service -myynti oli vertailukauden tasolla.

Liiketulos ilman biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutosta oli -0,2 (2,5) miljoonaa euroa. Vertailukelpoinen liiketulos ilman biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutosta oli 0,1 (2,5) miljoonaa euroa. Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos taseessa oli -1,0 (-0,7) miljoonaa euroa. Sianlihan alhaisen markkinahinnan vaikutus heikensi liiketulosta selvästi. Poikkeuksellisen suuri rehujen ja energian hintojen nousu kasvatti HKScanin kustannuksia. Baltiassa on aloitettu toimenpiteet kustannustason alentamiseksi ja korotettu myyntihintoja.

Omien tehostamistoimien lisäksi merkittävä vaikutus Baltian tuloskehitykseen on eurooppalaisen sianlihan markkinahinnan kehityksellä ja energian hintamuutoksilla. Rehujen korkeampi hintataso kestää ainakin uuteen satokauteen asti.

HKScanin uusi logistiikkakeskus otettiin käyttöön elokuussa ja ensimmäiset tilaukset toimitettiin asiakkaille syyskuussa. Uusi logistiikkakeskus sijaitsee Virossa lähellä Tallinnaa. Koko Baltian markkina-alueetta palvelevan logistiikkakeskuksen myötä asiakkaita palvellaan nopeammin ja joustavammin.

Tammi-syyskuu

Liikevaihto oli 125,8 (132,0) miljoonaa euroa. Liikevaihtoa laski selvästi sianlihan hintojen ja volyymin lasku erityisesti teollisuusmyynnissä. Food service -myynti jäi vertailukaudesta, mutta elpyi katsauskauden lopulla. Tallegg-brändillä myytävien siipikarjatuotteiden myynnin volyymin kasvu jatkui. Ateriakomponenttien myynti kasvoi etenkin vähittäiskaupassa ja viennissä.

Liiketulos ilman biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutosta oli -0,9 (4,9) miljoonaa euroa. Vertailukelpoinen liiketulos ilman biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutosta oli -0,7 (5,3) miljoonaa euroa. Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos taseessa oli 0,0 (-1,5) miljoonaa euroa.

Baltia on suhteellisen pienenä markkina-alueena herkkä tuonnin hintapaineelle ja markkina-aseman puolustaminen heikensi tulosta. Rehu- ja energiakustannusten poikkeuksellisen suurta nousua ei kyetty viemään myyntihintoihin nykyisessä eurooppalaisessa sianlihan ylituotantolanteessa. Toisaalta Baltian siipikarjaliiketoiminnan ja lihavalmistajien kannattavuus on muita tuotekategorioita paremmalla tasolla.

Liiketoimintayksikkö Tanska

(miljoonaa euroa)	7-9/2021	7-9/2020	1-9/2021	1-9/2020	2020
Liikevaihto	44,0	42,0	131,6	135,1	171,5
Liiketulos	0,1	0,4	-1,0	1,2	1,0
- Liiketulos-%	0,2	1,0	-0,8	0,9	0,6
Vertailukelpoinen liiketulos	0,1	1,0	-1,0	1,7	1,1
- Liiketulos-%	0,2	2,3	-0,8	1,3	0,6

Heinä-syyskuu

Tanskan liikevaihto oli 44,0 (42,0) miljoonaa euroa. Omien brändituotteiden myynti vähittäiskaupassa kasvoi selvästi. Strategian toteutus eteni suunnitellusti ja etenkin kypsien siipikarjatuotteiden myynti kasvoi. Tanskassa koko toimialaa koskevalla lintuinfluenssalla ja siitä johtuvilla EU:n ulkopuolisen viennin rajoituksilla oli edelleen selvä negatiivinen vaikutus liikevaihtoon.

Tanskan liiketulos oli 0,1 (0,4) miljoonaa euroa ja vertailukelpoinen liiketulos 0,1 (1,0) miljoonaa euroa. Vertailukauden liiketulokseen sisältyi vertailukelpoisuuteen vaikuttava -0,6 miljoonan euron erä. Lintuinfluenssalla oli edelleen selvä negatiivinen vaikutus liiketulokseen. Energian hintojen nousu jatkui katsauskaudella ja lisäsi HKScanin kustannuksia. Kypsien siipikarjatuotteiden myynnin hyvä kehitys paransi liiketulosta.

Tammi-syyskuu

Liikevaihto oli 131,6 (135,1) miljoonaa euroa. Lintuinfluenssasta johtuvat viennin rajoitukset heikensivät liikevaihtoa selvästi. Myynnin painottuminen strategisesti tärkeisiin tuotteisiin kasvatti liikevaihtoa. Broilerin jauhelihan ja kypsien siipikarjatuotteiden myynti kasvoi merkittävästi. Merkittävä osa korkeamman jalostusarvon tuotteista myydään yhtiön Rose-brändillä.

Liiketulos oli -1,0 (1,2) miljoonaa euroa ja vertailukelpoinen liiketulos -1,0 (1,7) miljoonaa euroa. Vertailukauden liiketulokseen sisältyi vertailukelpoisuuteen vaikuttava -0,6 miljoonan euron erä. Koko toimialaa koskevalla lintuinfluenssatapauksilla oli merkittävä negatiivinen vaikutus liiketulokseen. Poikkeuksellisen suuri energian hintojen nousu kasvatti HKScanin kustannuksia.

HKScan on siirtänyt myyntiä matalakattaisista pakastetuista vientituotteista kuluttajien tarpeisiin vastaaviin tuoreisiin ja kypsiin tuotteisiin, mikä on parantanut liiketulosta selvästi. Strateginen painopisteen siirto korkeamman jalostusasteen tuotteisiin pienentää mahdollisten eläintautien, kuten lintuinfluenssan, negatiivisia vaikutuksia liiketoiminnan tulokseen pitkällä aikavälillä.

Henkilöstö

HKScanissa valmisteltiin hybridityötä koskeva toimintamalli, jossa yhdistetään läsnätyö ja etätyö. Toimintamalli otetaan käyttöön loppuvuoden aikana koko konsernissa.

Katsauskaudella henkilöstön määrä kasvoi vertailukaudesta Suomessa ja Puolassa uusien tuotanto-investointien käyttöönoton myötä. Henkilöstömäärä kasvoi myös Baltiassa lähelle Tallinnaa valmistuneen uuden logistiikkakeskuksen käyttöönoton myötä, sillä käynnistymisvaiheen aikana myös Riian logistiikkakeskus jatkaa toimintaansa.

	1-9/2021	1-9/2020	1-12/2020
Henkilöstö keskimäärin*	6 960	6 788	6 741
Suomi	2 788	2 730	2 684
Ruotsi**	1 952	1 896	1 899
Baltia	1 565	1 522	1 528
Tanska	655	640	629
Naisia / miehiä %***			40 / 60
Naisia / miehiä esimiehistä %***			35 / 65

* Henkilöstöluvujen raportointia tarkennettu 1.1.2021 alkaen: luvut sisältävät HKScanin palveluksessa olevat henkilöt kokoaikaisiksi työntekijöiksi (FTE) muutettuina. Myös vertailuluvut on päivitetty vastaavasti.

** Sisältää Puolan henkilöstön.

*** Raportoidaan vuoden lopun tilanteen mukaan.

Konsernin johto

HKScanin Baltian liiketoiminnasta vastaava johtaja ja konsernin johtoryhmän jäsen Anne Mere jätti tehtävänsä 13.8.2021. Samassa yhteydessä HKScanin Baltian liiketoiminnasta vastaavaksi johtajaksi nimitettiin konsernin johtoryhmän jäsen Juha Ruohola. Hän vastaa edelleen myös HKScanin Puolan liiketoiminnasta, konsernin biotech-liiketoiminnasta ja lihataseesta.

HKScanin strategisesta liiketoiminnan kehittämisestä ja investoinneista vastaava johtaja ja konsernin johtoryhmän jäsen Mika Koskinen otti vastuun myös konsernin viennistä ja tuonnista, josta 13.8.2021 asti vastasi Juha Ruohola.

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Syyskuun lopussa HKScan Oyj:n maksettu ja kaupparekisteriin merkitty osakepääoma oli 66 820 528,10 euroa. Yhtiön osakkeiden kokonaismäärä, 98 951 781 osaketta, jakaantui kahteen sarjaan seuraavasti: A-osakkeita 93 551 781 kpl (94,54 % osakemäärästä) ja K-osakkeita 5 400 000 kpl (5,46 % osakemäärästä). A-osakkeet noteerataan Nasdaq Helsinki Oy:ssä. K-osakkeet ovat LSO Osuuskunnan (4 735 000 osaketta) ja Lantmännen ek. för:in (665 000 osaketta) omistuksessa eikä niitä ole listattu. LSO Osuuskunnan ja Lantmännen ek. för:in K-osakkeiden määrät pysyivät ennallaan.

HKScan Oyj:n hallitus päätti suunnatusta maksuttomasta osakeannista liittyen HKScan-konsernin osakepalkkiojärjestelmän 2018 ansaintajakson 2018–2020 palkkioiden maksamiseen. Osakeannissa luovutettiin 7.5.2021 yhteensä 141 936 yhtiön hallussa ollutta HKScan Oyj:n A-sarjan osaketta vastikkeetta osakepohjaiseen kannustinohjelmaan kuuluville henkilöille järjestelmän ehtojen mukaisesti. Osakkeiden luovuttaminen suunnatulla maksuttomalla osakeannilla perustuu varsinaisen yhtiökokouksen 8.4.2021 hallitukselle antamaan valtuutukseen.

Syyskuun lopussa yhtiöllä oli hallussaan 1 858 064 (2 000 000) omaa A-osaketta. Niiden osuus kaikista osakkeista oli 1,88 prosenttia ja äänimäärästä 0,9 prosenttia.

HKScanin osakkeiden laskennallinen markkina-arvo oli syyskuun lopussa 185,8 (180,9) miljoonaa euroa. A-sarjan osakkeiden markkina-arvo oli 175,5 (170,8) miljoonaa euroa ja listaamattoman K-sarjan osakkeiden laskennallinen markkina-arvo oli 10,3 (10,1) miljoonaa euroa.

Tammi-syyskuussa yhtiön osakkeita vaihdettiin yhteensä 22 932 028 (22 047 531) osaketta. Osakevaihdon arvo oli 51 083 580 (45 605 940) euroa. Katsauskauden ylin noteeraus oli 2,52 (2,85) euroa ja alin 1,89 (1,60) euroa. Keski kurssi oli 2,23 (2,07) euroa. Syyskuun päätöskurssi oli 1,91 (1,87) euroa.

Varsinainen yhtiökokous 2021

HKScan Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidettiin 8.4.2021 Turussa poikkeusjärjestelyin koronapandemian vuoksi. Yhtiökokous vahvisti emoyhtiön ja konsernin tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.2020 - 31.12.2020 ja myönsi vastuuvapauden hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle. Yhtiökokous päätti, että yhtiö jakaa vuodelta 2020 osinkoa 0,03 euroa osakkeelta.

Yhtiökokouksen päätökset kokonaisuudessaan on julkistettu pörssitiedotteella 8.4.2021 ja yhtiökokouksen pöytäkirja on luettavissa yhtiön verkkosivuilla www.hkscan.com.

Osakepohjainen pitkän aikavälin kannustinjärjestelmä

HKScan tiedotti 7.2.2018, että yhtiön hallitus on hyväksynyt osakepohjaisen pitkän aikavälin kannustinjärjestelmän konsernin ylimmälle johdolle ja keskeisille avainhenkilöille. Järjestelmä koostuu suoriteperusteisesta osakepalkkiojärjestelmästä (Performance Share Plan - PSP) päärakenteena sekä ehdollisesta osakepalkkiojärjestelmästä (Restricted Share Plan - RSP) täydentävänä osakepalkkiojärjestelmänä. Kannustinjärjestelmä koostuu vuosittain alkavista ohjelmista ja kunkin yksittäisen ohjelman alkaminen edellyttää hallituksen erillistä päätöstä.

PSP-ohjelman 2018–2020 käynnistyessä ohjelman piirissä oli noin 30 henkilöä. Alkuperäisen PSP-palkkioiden maksuaikataulun mukaan palkkiot tästä ohjelmasta maksettiin keväällä 2021 suoritustavoitteiden saavuttamisen perusteella.

HKScan tiedotti 8.5.2019, että yhtiön hallitus hyväksyi uusien ohjelmien alkamisen yhtiön avainhenkilöille tarkoitetussa osakepohjaisessa pitkän aikavälin kannustinjärjestelmässä. PSP-ohjelma 2019–2021 on suunnattu HKScan-konsernin johtoryhmän jäsenille, yhteensä enintään 10 henkilölle. Alkuperäisen PSP-palkkioiden maksuaikataulun mukaan palkkiot tästä ohjelmasta maksettaisiin kahdessa erässä keväällä 2022 ja keväällä 2023 suoritustavoitteiden saavuttamisen perusteella.

PSP-ohjelmien 2018–2020 ja 2019–2021 suoritusjaksot 2019–2020 päättyivät 31.12.2020. Palkkiot maksetaan HKScanin A-sarjan osakkeina.

Päärakennetta täydentävä ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä koostuu vuosittain alkavista osakepalkkio-ohjelmista, jonka kukin ohjelma muodostuu kolmen vuoden pituisesta rajoitusjaksosta. Rajoitusjakson jälkeen ohjelmaan perustuvat osakepalkkiot maksetaan osallistujille HKScanin A-sarjan osakkeina.

HKScan tiedotti 8.5.2019 uuden RSP-ohjelman 2019–2021 alkamisen ehdollisessa osakepalkkiojärjestelmässä. RSP-ohjelmaan 2019–2021 olivat oikeutettuja osallistumaan PSP-ohjelman 2019–2021 osallistujat. Alkuperäisen RSP-palkkioiden maksuaikataulun mukaan palkkiot tästä ohjelmasta maksettaisiin kahdessa erässä keväällä 2022 ja keväällä 2023 hallituksen asettaman konsernitason taloudellisen mittarin täyttymisen perusteella.

HKScan tiedotti 7.4.2021 muutoksista sekä PSP- että RSP-ohjelmien maksuaikatauluihin. Uuden maksuaikataulun mukaan ansaituista palkkioista osa maksetaan vuosina 2021–2023 ja konsernin johtoryhmän palkkioista loppuosa lykätään ja maksetaan vuosina 2024–2025. Lykätyt palkkiot maksetaan suoritustavoitteiden vähimmäistason saavuttamisen perusteella. Lykätyt palkkiot maksetaan suoritustavoitteiden vähimmäistason saavuttamisen perusteella. Lykätyt palkkiot maksetaan suoritustavoitteiden vähimmäistason saavuttamisen perusteella. Lykätyt palkkiot maksetaan suoritustavoitteiden vähimmäistason saavuttamisen perusteella.

Samoja muutoksia sovelletaan myös PSP-ohjelman 2019-2021 kuluvalta suoritusjaksolta 2021 ansaittaviin palkkioihin.

Liiketoiminnan lähiajan riskit

Tuotantopanosten ja raaka-aineiden hintojen nousu

Euroalueen talouden kasvaessa ja velkaelvytyksen jatkuessa yleinen inflaatiopaine on nousussa. Lisäksi energian hinta on ollut Euroopassa voimakkaassa nousussa, mikä on heijastunut myös HKScanin kotimarkkinoista erityisesti Baltiaan, Tanskaan ja Ruotsiin. Tämä on jo luonut ja luo edelleen kustannuspaineita pakkausmateriaaleihin ja muihin tuotantopanoksiin. Euroopan heikosta satotilanteesta johtuva rehvilajien merkittävä hintojen nousu johtaa viiveellä liharaaka-aineiden hintojen nousuun. Tilanne aiheuttaa merkittävän riskin HKScanin kannattavuudelle, mikäli yhtiö ei onnistu tuotannon tehostamisen ohella nostamaan tuotteiden myyntihintoja riittävästi kustannusten nousun kattamiseksi. Mikäli erityisesti sianlihan markkinahinta ei nouse riittävän nopeasti ja tuottajien erittäin heikko kannattavuustilanne pitkittyy, voi riskinä olla paikallisen liharaaka-aineen saatavuuden heikkeneminen ja rehujen välityskauppaan liittyvän luotto-tappioriskin kasvu.

Koronapandemia

Koronapandemia on pitkittyessään HKScanin liiketoiminnalle merkittävä epävarmuustekijä. HKScanin kotimarkkinoilla Suomessa, Ruotsissa ja Tanskassa tilanne ei ole tällä hetkellä kriittinen, mutta Baltian maissa ja Puolassa tilanne on edelleen erittäin vakava. HKScanissa tilannetta ja sen kehittymistä seurataan edelleen tiiviisti ja siihen reagoidaan tarpeen mukaan. Yhtiön keskeinen tavoite on turvata henkilöstönsä terveys ja turvallisuus sekä varmistaa toiminnan häiriöttömyys koko ruokaketjussa. Tuotannon keskeytyminen henkilöstön sairastumisen seurauksena on yhtiölle merkittävä riski, jota rokotuskattavuuden laajeneminen pienentää. Tiukkojen hygieniakäytäntöjen ja viranomaisohjeiden lisäksi yhtiö noudattaa lukuisia omia pandemian liittyviä varautumistoimenpiteitä, joiden asteittaista purkamista yhtiö arvioi eri markkina-alueidensa tilanne huomioiden.

Muut liiketoiminnan riskit

Elintarviketeollisuuden pitkässä tuotantoketjussa ruoan turvallisuus on olennaisen tärkeää. Eläintautien mahdollisuutta ei kuitenkaan voida täysin sulkea pois. Myöskään mahdollisten kansainvälisten tai paikallisten ruokaskandaalien vaikutusta kulutuskäyttäytymiseen ei voida sulkea pois.

Afrikkalainen sikarutto on lisännyt voimakkaita hintavaihteluja kansainvälisillä lihamarkkinoilla. Tämä on heijastunut myös HKScanin kotimarkkinoille. Tanskassa ja useissa muissa Euroopan maissa todettu lintuinfluenssa on heikentänyt siipikarjanlihan vientimahdollisuuksia EU:n ulkopuolelle ja lisännyt tarjontaa Euroopassa. Uudet lintuinfluenssatapaukset pitkittävät viennin aloittamista EU:n ulkopuolelle maakohtaisesti. Toisaalta lintuinfluenssa on johtanut myös merkittävään siipikarjanlihan tuotannon laskuun joissakin Euroopan maissa. Tästä aiheutuu osin ennakoimatonta hintavaihtelua, minkä vaikutukset ulottuvat myös HKScanin kotimarkkinoille.

Kansainvälinen liharaaka-ainemarkkina on aiempaa globaalimpi, minkä seurauksena muutokset suurien lihan tuonti- ja vientimaiden kansainvälisissä kauppasuhteissa saattavat aiheuttaa paikallisesti merkittäviä hintavaihteluja.

Ilmastonmuutokseen liittyvä keskustelu voi osaltaan vaikuttaa lihatuotteiden kuluttajakysyntään. Myös odottamattomat painostusryhmien toimenpiteet voivat vaikuttaa liiketoimintaan ja kulutuskysyntään. Lisäksi HKScanin mahdolliset osallisuudet oikeusprosesseissa voivat muodostaa riskejä.

Riskit arvonalentumiskirjauksille kasvavat ja vaikuttavat yhtiön taloudelliseen asemaan, mikäli konsernin taloudellinen suorituskyky ei parane suunnitelmien mukaisesti. Konsernin parantuneen kannattavuuden ansiosta riskit rahoitussopimusten kovenanttiehtojen rikkoutumiselle ovat pienentyneet selvästi.

Tiedotustilaisuus analyytikoille ja medialle

HKScan järjestää osavuositiedotukseen liittyvän tiedotustilaisuuden analyytikoille, institutionaalisille sijoittajille ja medialle 4.11.2021 klo 10.00 hotellin Havenin auditoriossa (osoite: Eteläranta 16, Helsinki). Tilaisuus on suomenkielinen. Osavuositiedotuksen esittelevät toimitusjohtaja Tero Hemmilä ja talousjohtaja Jyrki Paappa.

Englanninkielisen sijoittajapuhelun ajankohdan sopimiseksi pyydetään ottamaan yhteyttä viestintäjohtaja Heidi Hirvoseen, puh. 010 570 6072 tai sähköpostitse heidi.hirvonen@hkscan.com.

Taloudelliset julkaisut

HKScanin vuoden 2021 tilinpäätöstiedote julkaistaan 10.2.2022.

Turussa 4. marraskuuta 2021

HKScan Oyj
Hallitus

Lisätietoja

Tero Hemmilä, toimitusjohtaja, puh. 010 570 2012
Jyrki Paappa, talousjohtaja, puh. 010 570 2512
Heidi Hirvonen, viestintäjohtaja, puh. 010 570 6072

Median yhteydenotot: HKScanin Media Service Desk 010 570 5700 tai sähköpostitse communications@hkscan.com

Me HKScanissa teemme elämästä maistuvampaa – tänään ja huomenna. Strateginen tavoitteemme on kasvaa monipuoliseksi ruokataloksi. Vastuullisesti tuotetut ja herkulliset tuotteemme ovat osa kuluttajien moninaisia ruokahetkiä arjessa ja juhlassa. Noin 7000 ammattilaisemme joukko tekee paikallisesti tuotettua ruokaa yli sadan vuoden kokemuksella. Meille HKScanissa vastuullisuus on konkreettisia tekoja koko ruokaketjussa ja jatkuvaa parantamista. Olemme asettaneet tavoitteeksemme hiilineutraalin ruokaketjun maataloilta kuluttajille vuoden 2040 loppuun mennessä osana Zero Carbon -hankettamme. Kotimarkkinoitamme ovat Suomi, Ruotsi, Baltia ja Tanska. Tunnettuja tuotemerkkejämme ovat HK®, Kariniemen®, Via® Scan®, Pärsons®, Rakvere®, Tallegg® ja Rose™. Strategisten kumppanuuksiemme kautta yhtiön tuttuja tuotemerkkejä ovat myös Kivikylän®, Tamminen® ja Boltsi. Pörssilistatun HKScanin liikevaihto vuonna 2020 oli lähes 1,8 miljardia euroa.

Katsauksessa mainitut brändit HK®, Kariniemen®, Scan®, Pärsons®, Rakvere®, Tallegg®, Rose™, Vietävä™ ja Korv & Bread™ ovat HKScan-konsernin rekisteröimiä tavaramerkkejä.

Ruokaa joka tekee hyvää: Konsernin vastuullisuusohjelman tunnusluvut 2020

Tunnusluvut raportoidaan vuoden 2020 lopun tilanteen mukaan, ellei toisin mainita. Vastuullisuusohjelman lähtötaso on vuosi 2019.

TAVOITTEET	TULOKSET 2020 Täydennetty 1-9/2021 tunnusluvuilla soveltuvilta osin.
Ympäristö	
Zero Carbon: oman tuotannon (Scope 1 & 2) hiilineutraalius vuoden 2025 loppuun mennessä	Energiankäyttö 1-9/2021: 0,91 (1-9/2020: 0,88) MWh /myyty tuotetonni Oman tuotannon ilmastopäästöt -57 %, 52 000 (2019: 122 000) tonnia CO ₂ e
Zero Carbon: koko ruokaketjun maataloilta kuluttajille (Scope 1 - 3) hiilineutraalius 2040 loppuun mennessä	Koko ruokaketjun ilmastopäästöt 2,3 megatonnia CO ₂ e
Vedenkäytön vähentäminen omassa tuotannossa 25 % vuoden 2030 loppuun mennessä	1-9/2021: 6,68 (1-9/2020: 6,98) m³/ myyty tuotetonni Vedenkäyttö 6,95 (2019: 6,77) m ³ / myyty tuotetonni
100 % kierrätettävät pakkaukset vuoden 2025 loppuun mennessä	70 % pakkauksista kierrätettäviä
20 % vähemmän pakkausmuovia vuoden 2025 loppuun mennessä	7 % vähemmän pakkausmuovia
20 % pienempi pakkausten hiilijalanjälki vuoden 2025 loppuun mennessä	Kehitimme pakkausten hiilijalanjäljen raportointia pakkausmateriaalitoimittajien kanssa
Turvallinen ja terveellinen ruoka	
Vuosittain korkeampi ravitsemuksellinen laatu 60 % uusista ja uudistetuista tuotteistamme	Korkeampi ravitsemuksellinen laatu 44 % (2019: 38) uusista ja uudistetuista tuotteistamme
100 % raaka-aineista hankittu vastuullisen hankinnan periaatteiden mukaisesti vuoden 2025 loppuun mennessä	<ul style="list-style-type: none"> Päivitämme vastuullisen hankinnan periaatteen vuonna 2021 Toimittajista 77 % (2019: 75) sitoutunut eettiseen toimintaohjeistoon (Supplier Guidelines), pois lukien sopimustuottajat 100 % eläinhankinnoista eläinten hankintaperiaatteiden mukaisia
Nolla tuotteiden takaisinvelto	1 takaisinvelto
Oma yhteisömme / tuottajat	
Turvaamme paikallisen lihantuotannon jatkuvuutta: • Next Generation -ohjelman toteutus ja jatkokehittäminen Suomessa ja Ruotsissa	Next Generation -ohjelman toteutus Suomessa, 45 nuorta tuottajaa mukana; Ruotsissa vastaavan ohjelman käynnistys syksyllä 2020, 25 nuorta tuottajaa mukana
100 % sopimustuottajilta hankituista raaka-aineista tuotettu HKScanin uuden kestävä maatalouden toimintamallin mukaisesti 2030 loppuun mennessä	Kehitimme uutta toimintamalliamme ja pilotoimme kestävä kehitystä tukevia maatalouden käytäntöjä
Oma yhteisömme / henkilöstö	
Jatkuva henkilöstön työhyvinvoinnin edistäminen	Henkilöstön poissaolot 10/2020–9/2021: 6,4 % (10/2019–9/2020: 6,1) Henkilöstön halukkuus suositella HKScania työnantajana (eNPS) 5
Määrätietoinen työ kohti nollaa tapaturmaa	Poissaoloon johtaneiden työtaturmien taajuus (LTIR) 10/2020–9/2021: 22,9 (10/2019–9/2020: 20,8) / miljoona työtuntia 2020: 21,0 (2019: 25,1) / miljoona työtuntia
Eläinten hyvinvointi	
Nolla eläinten hyvinvoinnin rikkomusta omassa toiminnassamme	1 (2019: 0) eläinten hyvinvointiin liittyvä rikkomus

Konsernin osavuositarkastus 1.1.-30.9.2021

Konsernin tuloslaskelma

(miljoonaa euroa)	Viite	7-9/2021	7-9/2020	1-9/2021	1-9/2020	2020
Liikevaihto		446,8	438,3	1 323,6	1 308,1	1 781,0
Hankinnan ja valmistuksen kulut	1.	-416,7	-409,9	-1 240,1	-1 236,3	-1 664,2
Bruttokate		30,1	28,4	83,6	71,8	116,8
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	1.	0,8	0,3	4,2	3,2	1,8
Myyntin ja markkinoinnin kulut	1.	-10,9	-8,8	-34,8	-30,5	-41,3
Hallinnon kulut	1.	-12,3	-12,2	-42,8	-40,8	-56,0
Liiketulos		7,6	7,7	10,2	3,8	21,3
Rahoitustuotot		0,5	0,5	2,1	1,7	2,2
Rahoituskulut		-3,8	-3,1	-13,6	-9,9	-13,2
Osuus osakkuusyritysten ja yhteisyritysten tuloksista		1,0	0,5	2,8	1,5	1,9
Voitto/tappio ennen veroja		5,4	5,6	1,5	-2,9	12,3
Tuloverot		-1,8	-1,8	-3,5	-3,5	-7,5
Tilikauden voitto/tappio		3,6	3,7	-2,1	-6,4	4,8
Tilikauden voiton/tappion jakautuminen:						
Emoyhtiön osakkeenomistajille		2,9	3,0	-4,1	-8,2	1,2
Määräysvallattomille omistajille		0,7	0,7	2,0	1,8	3,6
Yhteensä		3,6	3,7	-2,1	-6,4	4,8
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos:						
Tulos/osake, laimentamaton, jatkuvat toiminnot euroa/osake		0,03	0,03	-0,06	-0,10	-0,01
Tulos/osake, laimennettu, jatkuvat toiminnot euroa/osake		0,03	0,03	-0,06	-0,10	-0,01

Konsernin laaja tuloslaskelma

(miljoonaa euroa)	7-9/2021	7-9/2020	1-9/2021	1-9/2020	2020
Tilikauden voitto / tappio	3,6	3,7	-2,1	-6,4	4,8
MUUT LAAJAN TULOKSEN ERÄT (verojen jälkeen):					
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi					
Ulkomaiseen yksikköön liittyvät muuntoerot	-0,6	-0,8	-1,3	-1,5	2,8
Rahavirran suojaus	2,6	0,7	5,5	-2,5	-1,7
Erät, joita ei myöhemmin siirretä tulosvaikutteisiksi					
Vakuutusmatemaattiset voitot tai tappiot	-	-	-	-	-0,3
MUUT LAAJAN TULOKSEN ERÄT YHTEENSÄ	1,9	-0,1	4,2	-3,9	0,8
KAUDEN LAAJA TULOS YHTEENSÄ	5,6	3,7	2,2	-10,3	5,6
TILIKAUDEN LAAJAN TULOKSEN JAKAUTUMINEN:					
Emoyhtiön osakkeenomistajille	4,8	2,9	0,1	-12,1	1,9
Määräysvallattomille omistajille	0,7	0,7	2,0	1,8	3,6
Yhteensä	5,6	3,7	2,2	-10,3	5,6

Konsernin tase

(miljoonaa euroa)	Viite	30.9.2021	30.9.2020	31.12.2020
VARAT				
Aineettomat hyödykkeet	2.	144,2	143,7	148,0
Aineelliset hyödykkeet	3.4.	456,1	444,4	458,7
Osuudet osakkuusyrityksissä		35,8	32,6	33,8
Laskennallinen verosaaminen	5.	37,8	41,8	40,9
Muut pitkäaikaiset varat		6,8	5,4	6,2
PITKÄAIKAISET VARAT		680,8	667,8	687,7
Vaihto-omaisuus	6.	133,7	133,0	119,0
Lyhytaikaiset saamiset		129,9	126,4	122,4
Rahat ja pankkisaamiset		9,3	15,2	46,8
LYHYTAIKAISET VARAT		272,9	274,6	288,2
VARAT		953,7	942,4	975,9
OMA PÄÄOMA JA VELAT				
OMA PÄÄOMA		325,2	313,0	329,1
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	4.	212,9	250,9	249,2
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma		62,3	61,5	69,1
PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA		275,1	312,4	318,3
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	4.	129,9	87,4	97,2
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma		223,5	229,5	231,3
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA		353,4	316,9	328,5
OMA PÄÄOMA JA VELAT		953,7	942,4	975,9

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

(miljoonaa euroa)	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
OMA PÄÄOMA 1.1.2021	66,8	72,9	-0,8	215,4	25,9	10,3	-10,6	-4,8	-66,4	308,8	20,3	329,1
Tilikauden tulos	-	-	-	-	-	-	-	-	-4,1	-4,1	2,0	-2,1
Muut laajan tuloksen erät												
Muuntoerot	-	-	-	-	-	-	-1,3	-	-	-1,3	-	-1,3
Rahavirran suojaus	-	-	5,5	-	-	-	-	-	-	5,5	-	5,5
Vakuutusmaattiset voitot tai tappiot	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Muut laajan tuloksen erät yhteensä	-	-	5,5	-	-	-	-1,3	-	-	4,2	-	4,2
Tilikauden laaja tulos	-	-	5,5	-	-	-	-1,3	-	-4,1	0,1	2,0	2,2
Suorat kirjaukset	-	-	-	-	-	-	-	-	0,3	0,3	-	0,3
Osingonjako	-	-	-	-	-	-	-	-	-2,9	-2,9	-1,4	-4,3
Hybridilaina	-	-	-	-	-	-	-	-	-2,1	-2,1	-	-2,1
OMA PÄÄOMA 30.9.2021	66,8	72,9	4,7	215,4	25,9	10,3	-11,9	-4,8	-75,1	304,3	20,9	325,2

(miljoonaa euroa)	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
OMA PÄÄOMA 1.1.2020	66,8	72,9	1,0	215,4	25,9	10,3	-13,4	-4,8	-66,2	307,9	17,2	325,1
Tilikauden tulos	-	-	-	-	-	-	-	-	-8,2	-8,2	1,8	-6,4
Muut laajan tuloksen erät												
Muuntoerot	-	-	-	-	-	-	-1,5	-	-	-1,5	-	-1,5
Rahavirran suojaus	-	-	-2,5	-	-	-	-	-	-	-2,5	-	-2,5
Vakuutusmaattiset voitot tai tappiot	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Muut laajan tuloksen erät yhteensä	-	-	-2,5	-	-	-	-1,5	-	-	-3,9	-	-3,9
Tilikauden laaja tulos	-	-	-2,5	-	-	-	-1,5	-	-8,2	-12,1	1,8	-10,3
Suorat kirjaukset	-	-	-	-	-	-	-	-	0,9	0,9	-	0,9
Osingonjako	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-0,7	-0,7
Tytäryhtiön hankinta	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,1	0,1
Hybridilaina	-	-	-	-	-	-	-	-	-2,1	-2,1	-	-2,1
OMA PÄÄOMA 30.9.2020	66,8	72,9	-1,5	215,4	25,9	10,3	-14,9	-4,8	-75,6	294,6	18,4	313,0

SARAKKEET: 1. Osakepääoma, 2. Ylikurssirahasto, 3. Arvonmuutosrahasto, 4. Sijoitettu vapaa oma pääoma (SVOP), 5. Hybridilaina, 6. Muut rahastot, 7. Muuntoerot, 8. Omat osakkeet, 9. Voittovarot, 10. Emoyhtiön osakkeenomistajien osuus yhteensä, 11. Määräysvallattomien omistajien osuus, 12. Yhteensä

Rahavirtalaskelma

(miljoonaa euroa)	7-9/2021	7-9/2020	1-9/2021	1-9/2020	2020
Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta	23,1	23,5	52,3	53,1	78,7
Käyttö pääoman muutos	-33,2	-15,9	-24,5	-21,0	-1,3
Rahoituserät ja verot	-5,4	-4,8	-15,3	-8,8	-13,7
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA	-15,6	2,8	12,5	23,3	63,7
Investointien rahavirta	-8,3	-8,0	47,4	-71,1	-85,1
RAHAVIRTA INVESTOINTIEN JÄLKEEN	-23,9	-5,2	59,9	-47,9	-21,4
Hybridilaina	-2,1	-2,1	-2,1	-2,1	-2,1
Lainojen muutokset	3,0	0,5	-90,6	28,7	32,7
Maksetut osingot	-	-	-4,3	-0,7	-0,7
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	0,9	-1,6	-97,0	26,0	30,0
NETTORAHAVIRTA	-23,0	-6,8	-37,1	-21,9	8,6
Rahavarat kauden alussa	32,8	22,0	46,8	37,5	37,5
Rahavarojen valuuttakurssimuutosten vaikutus	-0,4	0,0	-0,4	-0,4	0,6
Rahavarat kauden lopussa	9,3	15,2	9,3	15,2	46,8

Tunnusluvut

(miljoonaa euroa)	30.9.2021	30.9.2020	31.12.2020
Tulos/osake (EPS), laimentamaton, eur	-0,06	-0,10	-0,01
Tulos/osake (EPS), laimennettu, eur	-0,06	-0,10	-0,01
Oma pääoma/osake, eur	3,13	3,04	3,19
Omavaraisuusaste, %	34,1	33,2	33,7
Osakeantioikaistu ulkona olevien osakkeiden keskimääräinen lukumäärä, milj. kpl	97,0	97,0	97,0
Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen, Meur	29,7	68,9	83,5
Lisäykset käyttöoikeusomaisuuteen, Meur	86,8	3,7	7,2
Poistot ja arvonalentumiset, Meur	44,2	49,2	56,7
Henkilöstö keskimäärin	6 960	6 788	6 741

Tunnuslukujen laskentakaavat

HKScan julkaisee vaihtoehtoisia tunnuslukuja antaakseen relevanttia tietoa sidosryhmille. Julkaistuja vaihtoehtoisia tunnuslukuja käytetään myös yhtiön ohjaamiseen. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät ja siihen liittyvät vaihtoehtoiset tunnusluvut julkaistaan, koska ne kuvaavat paremmin liiketoiminnan kehittymistä ja parantavat kausien välistä vertailukelpoisuutta.

Sitoutuneen pääoman tuotto (ROCE) ennen veroja (%)	Tulos ennen veroja + korko- ja muut rahoituskulut	x 100
	<u>Taseen loppusumma – korottomat velat (keskiarvo)</u>	
	Oma pääoma yhteensä	
Omavaraisuusaste (%)	<u>Taseen loppusumma – saadut ennakot</u>	x 100
Nettovelkaantumisaste (%) (Net gearing)	Korolliset nettorahoitusvelat	x 100
	<u>Oma pääoma</u>	
Osakekohtainen tulos (EPS)*	Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden voitto	
	<u>Ulkona olevien osakkeiden keskim. lkm tilikauden aikana</u>	
Osakekohtainen oma pääoma	Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma	
	<u>Ulkona olevien osakkeiden lkm tilinpäätöspäivänä</u>	
Osakekannan markkina-arvo	Ulkona olevien osakkeiden lkm tilinpäätöspäivänä x tilikauden päätöskurssi	
Rahavirta ennen rahoituskuluja ja rahoitusta	Rahavirta investointien jälkeen – rahoituserät	
Henkilöstön määrä	Kalenterikuukausien lopussa laskettujen henkilöstömäärien keskiarvo	
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	Kertaluonteiset maksut, jotka eivät liity normaaliin jatkuvaan toimintaan ja jotka olennaisesti vaikuttavat yhtiön talouteen. Esimerkkejä näistä ovat uudelleenjärjestelykulut, irtisanomiset, näihin liittyvät lakikulut, oikeudellisista tuomioista tai sopimisista johtuvat maksut, yrityshankintoihin liittyvät transaktiokulut (konsultointi, neuvonanto, lakipalvelut, dd-palvelut, rekisteröinti ym.) sekä yritysmyyntien voitot/tappiot.	
Vertailukelpoinen liiketulos	Liiketulos – vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	
Vertailukelpoinen voitto/tappio ennen veroja	Voitto/tappio ennen veroja – vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	
Vertailukelpoinen osakekohtainen tulos*	Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden voitto – vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	
	<u>Ulkona olevien osakkeiden keskim. lkm tilikauden aikana</u>	
Korollinen nettovelka	Korolliset velat – rahat ja pankkisaamiset	

*Osakekohtaisen tuloksen laskennassa tilikauden voitosta on vähennetty hybridilainan kaudelle kuuluva korko sekä liikkeeseenlaskukulut verovaikutuksella oikaistuna.

Konsernin osavuositarkastuksen liitetiedot

Laadintaperiaatteet

HKScan Oyj:n osavuositarkastus ajalta 1.1.–30.9.2021 on laadittu IAS 34 Osavuositarkastukset -standardia noudattaen. Osavuositarkastuksen laatimisessa on sovellettu samoja laskentaperiaatteita kuin vuosittilinpäätöksessä 2020. Tarkastuksen luvut on pyöristetty miljooniin euroihin, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluvusta. Laskentaperiaatteet on kerrottu vuoden 2020 tilinpäätöksessä. Osavuositarkastusta ei ole tilintarkastettu.

Segmenttikohtainen vertailu

(miljoonaa euroa)	7-9/2021	7-9/2020	1-9/2021	1-9/2020	2020
LIKEVAIHTO					
- Suomi					
Liikevaihto, tavarat	188,0	189,3	560,2	561,1	769,1
Liikevaihto, palvelut	0,9	0,7	2,4	2,3	3,2
- Ruotsi					
Liikevaihto, tavarat	170,7	162,2	503,6	477,6	662,1
Liikevaihto, palvelut	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- Baltia					
Liikevaihto, tavarat	42,9	44,0	125,5	131,7	174,6
Liikevaihto, palvelut	0,2	0,1	0,3	0,3	0,4
- Tanska					
Liikevaihto, tavarat	44,0	42,0	131,6	135,1	171,5
Liikevaihto, palvelut	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Konserni yhteensä	446,8	438,3	1 323,6	1 308,1	1 781,0
LIKETULOS					
- Suomi	3,1	1,4	6,3	-4,3	10,7
- Ruotsi	6,9	5,9	14,2	11,6	19,1
- Baltia	-1,1	1,8	-0,9	3,4	3,7
- Tanska	0,1	0,4	-1,0	1,2	1,0
Segmentit yhteensä	9,0	9,5	18,5	11,8	34,4
Konsernihallinnon kulut	-1,3	-1,8	-8,3	-8,0	-13,2
Konserni yhteensä	7,6	7,7	10,2	3,8	21,3
INVESTOINNIT					
- Suomi					
Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen	3,4	2,3	12,0	48,9	54,8
Lisäykset käyttöomaisuuseriin	0,8	0,3	70,2	1,4	3,0
Investoinnit yhteensä	4,2	2,6	82,2	50,3	57,8
- Ruotsi					
Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen	2,4	4,0	10,7	11,6	17,4
Lisäykset käyttöomaisuuseriin	0,1	0,1	8,4	1,0	1,7
Investoinnit yhteensä	2,5	4,1	19,1	12,6	19,1

- Baltia					
Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen	2,6	0,8	4,7	3,6	4,9
Lisäykset käyttöomaisuuseriin	7,3	0,3	7,7	0,7	0,9
Investoinnit yhteensä	9,9	1,1	12,4	4,2	5,8
- Tanska					
Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen	0,0	1,1	2,3	4,8	6,4
Lisäykset käyttöomaisuuseriin	0,2	0,0	0,5	0,7	1,6
Investoinnit yhteensä	0,2	1,1	2,8	5,5	8,0
Yhteensä	16,8	9,0	116,5	72,6	90,7
HENKILÖSTÖ KESKIMÄÄRIN					
- Suomi			2 788	2 730	2 684
- Ruotsi			1 952	1 896	1 899
- Baltia			1 565	1 522	1 528
- Tanska			655	640	629
Yhteensä			6 960	6 788	6 741

Tuloslaskelman liitetiedot

1. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät

(miljoonaa euroa)	7-9/2021	7-9/2020	1-9/2021	1-9/2020	2020
Vertailukelpoinen liiketulos	7,7	8,2	7,2	4,9	17,0
Työsuhteen lopetus, Baltia 1)	-0,2	-	-0,2	-	-
Työsuhteen lopetus, Konsernihallinto 1)	0,2	-	0,2	-	-
Omaisuuksien alaskirjaus, Suomi 2) 3)	-	-	3,0	-	3,1
Omaisuuksien alaskirjaus, Baltia 4)	-	-	-	-0,3	-0,3
Omaisuuksien alaskirjaus, Tanska 2) 3)	-	-	-	-	4,1
Osakkuusyhtiösaldon alaskirjaus, Ruotsi 1) 2) 4)	-	-	-	-0,1	0,1
Riita-asia ja sovinto, Tanska 1) 4)	-	-0,6	-	-0,6	-0,7
Energiaverovaraus, Tanska 1) 4)	-	-	-	-	-3,5
Ympäristövaraus, Suomi 2)	-	-	-	-	0,9
Kiinteistön myyntivoitto, Suomi 2)	-	-	-	-	0,6
Liiketulos	7,6	7,7	10,2	3,8	21,3

- 1) Sisältyvät tuloslaskelmassa riville "Hallinnon ja myynnin ja markkinoinnin kulut"
- 2) Sisältyvät tuloslaskelmassa riville "Hankinnan ja valmistuksen kulut"
- 3) Omaisuuksien arvonalentaminen kirja-arvoon, joka vastaa arvioitua tulosta tulevaisuudessa
- 4) Sisältyvät tuloslaskelmassa riville "Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut"

Taseen liitetiedot

2. Aineettomien hyödykkeiden muutokset

(miljoonaa euroa)	1-9/2021	1-9/2020	2020
Kirjanpitoarvo kauden alussa	148,0	136,4	136,4
Muuntoerot	-1,1	-1,0	3,4
Lisäykset	0,8	4,9	5,4
Vähennykset	-0,7	-	0,0
Poistot ja arvonalentumiset	-3,4	-3,2	-4,3
Siirto toiseen tase-erään	0,6	6,5	7,1
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	144,2	143,7	148,0

3. Aineellisten hyödykkeiden muutokset

(miljoonaa euroa)	1-9/2021	1-9/2020	2020
Kirjanpitoarvo kauden alussa	458,7	439,1	439,1
Muuntoerot	-1,1	-1,2	2,3
Lisäykset	115,7	67,7	85,3
Vähennykset	-75,8	-8,7	-8,4
Poistot ja arvonalentumiset	-40,8	-46,1	-52,5
Siirto toiseen tase-erään	-0,6	-6,5	-7,1
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	456,1	444,4	458,7

4. Käyttöoikeusomaisuuserät ja vuokrasopimusvelat

(miljoonaa euroa)	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Yhteensä	Vuokrasopimusvelka
Kirjanpitoarvo kauden alussa 1.1.2021	2,2	15,6	15,6	33,3	35,6
Muuntoerot	-	-0,1	0,0	-0,1	-0,1
Lisäykset	-	83,3	3,6	86,8	86,9
Vähennykset	-	-	0,0	-	-
Poistot ja arvonalentumiset	-0,1	-5,4	-4,0	-9,5	-
Maksut	-	-	-	-	-8,3
Kirjanpitoarvo kauden lopussa 30.9.2021	2,1	93,4	15,1	110,6	114,1

(miljoonaa euroa)	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Yhteensä	Vuokrasopimusvelka
Kirjanpitoarvo kauden alussa 1.1.2020	10,0	18,7	15,7	44,3	46,3
Muuntoerot	-	-0,1	0,0	-0,1	-0,1
Lisäykset	0,3	0,7	2,8	3,7	3,7
Vähennykset	-7,7	-	-	-7,7	-7,9
Poistot ja arvonalentumiset	-0,4	-3,4	-3,8	-7,6	-
Muu muutos	-	-0,4	0,0	-0,4	-
Maksut	-	-	-	-	-7,7
Kirjanpitoarvo kauden lopussa 30.9.2020	2,2	15,4	14,7	32,3	34,3

(miljoonaa euroa)	7-9/2021	7-9/2020	1-9/2021	1-9/2020	2020
Käyttöoikeusomaisuuserien poistot	-3,4	-2,5	-9,5	-7,6	-10,1
Korkokulu vuokrasopimusvelalle	-1,2	-0,3	-3,0	-0,9	-1,2
Yhteensä tuloslaskelmaan kirjattu	-4,6	-2,8	-12,5	-8,5	-11,3

5. Laskennallinen verosaaminen

37,8 miljoonan euron laskennallisesta verosaamisesta 30,2 miljoonaa euroa tulee konsernin Suomen toimintojen tappioista, hyllypoistoista ja vähennyskelvottomista korkokuluista. Suomen toimintojen tappioista kirjatun laskennallisen verosaamisen kasvu vuonna 2018 johtui Rauman yksikön käynnistysvaiheen tappioista, jotka ovat luonteeltaan tilapäisiä.

Yhtiö voi pienentää tappioiden vanhenemisen riskiä lykkäämällä verotuksen poistoja. Asteittaisen verosaamisen vähennys tapahtuu Turnaround-ohjelman vaikuttaessa.

Laskennalliset verosaamiset odotetaan tulevan käytetyksi alle 10 vuoden aikana. Arvio perustuu nykyiseen kolmivuotiseen liiketoimintasuunnitelmaan, jonka implementointi on sujunut hyvin. Suunnitelmiin aina liittyvää epävarmuutta on pienennetty arvioimalla erittäin varovainen liiketuloksen kasvu vuonna 2022 ja sen jälkeen. Koronapandemialla on vain vähäinen vaikutus odotettuun käyttöaikaan. Laskennallisen verosaamisen käyttö perustuu tulevaisuuden verotettaviin tuloihin, ja oletukseen, että verolainsäädännössä ei tapahdu merkittäviä negatiivisia muutoksia. Lisäksi poistojen hyllyttämisellä ja korkojen vähennyskelvottomuudella voidaan nopeuttaa tappioiden käyttöä ennen kuin ne vanhenevat. Hyllypoistojen ja vähennyskelvottomien korkojen käyttöä ei ole ajallisesti rajoitettu. Kirjaamaton laskennallinen verosaaminen Suomessa syyskuun 2021 lopussa oli 18,2 miljoonaa euroa.

6. Vaihto-omaisuus

(miljoonaa euroa)	1-9/2021	1-9/2020	2020
Aineet ja tarvikkeet	70,9	68,4	59,8
Keskeneräiset tuotteet	4,9	4,8	4,6
Valmiit tuotteet	50,1	52,1	47,5
Muu vaihto-omaisuus	0,5	0,4	0,5
Ennakkomaksut vaihto-omaisuudesta	1,5	1,8	1,5
Elävät eläimet	5,8	5,5	5,2
Vaihto-omaisuus yhteensä	133,7	133,0	119,0

Johdannaissopimuksista johtuvat vastuut

(miljoonaa euroa)	30.9.2021	30.9.2020	31.12.2020
Johdannaissopimusten nimellisarvot			
Valuuttajohdannaiset	71,4	62,2	59,2
Korkojohdannaiset	74,4	98,1	99,9
Sähköjohdannaiset	12,2	13,1	13,4
Johdannaissopimusten käyvät arvot			
Valuuttajohdannaiset	0,1	0,4	-0,3
Korkojohdannaiset	-1,6	-4,2	-3,5
Sähköjohdannaiset	4,9	-2,3	-1,5

Konsernin muut vastuusitoumukset

(miljoonaa euroa)	30.9.2021	30.9.2020	31.12.2020
Velat, joiden vakuudeksi on annettu pantteja tai kiinnityksiä			
- rahalaitoslainat	-	74,3	84,3
Omasta velasta			
- Annetut kiinteistökiinnitykset	-	37,7	37,7
Muiden puolesta annetut			
- takaukset ja muut sitoumukset	6,7	7,0	8,0
Muut omat vastuut			
Leasing- ja vuokravastuut	0,2	0,4	0,2

Konsernin soveltamat käyvän arvon määrittämisperiaatteet toistuvasti käypään arvoon arvostettavista rahoitusinstrumenteista

Johdannaiset

Valuuttatermiinien käyvät arvot määritetään käyttämällä raportointikauden päättymispäivän markkinahintoja vastaavan pituisille sopimuksille. Koronvaihtosopimusten käyvät arvot on määritetty tulevien rahavirtojen nykyarvoon perustuvalla menetelmällä, jonka tukena ovat raportointikauden päättymispäivän markkinakorot. Hyödykejohdannaisien käyvät arvot määritetään käyttämällä julkisesti noteerattuja markkinahintoja.

(miljoonaa euroa)	30.9.2021	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Käypään arvoon arvostetut varat				
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat				
- Kaupankäyntiarvopaperit	-	-	-	-
- Kaupankäyntijohdannaiset				
- Koronvaihtosopimukset	-	-	-	-
- Valuuttajohdannaiset	0,2	-	0,2	-
- Hyödykejohdannaiset	4,9	-	4,9	-
josta rahavirran suojauslaskennassa	4,9	-	4,9	-
Yhteensä	5,1	-	5,1	-
Käypään arvoon arvostetut velat				
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat				
- Kaupankäyntijohdannaiset				
- Koronvaihtosopimukset	-1,6	-	-1,6	-
- Valuuttajohdannaiset	-0,1	-	-0,1	-
- Hyödykejohdannaiset	0,0	-	0,0	-
josta rahavirran suojauslaskennassa	0,0	-	0,0	-
Yhteensä	-1,7	-	-1,7	-

(miljoonaa euroa)	30.9.2020	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Käypään arvoon arvostetut varat				
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat				
- Kaupankäyntiarvopaperit	-	-	-	-
- Kaupankäyntijohdannaiset				
- Koronvaihtosopimukset	-	-	-	-
- Valuuttajohdannaiset	0,4	-	0,4	-
- Hyödykejohdannaiset	0,1	-	0,1	-
josta rahavirran suojauslaskennassa	0,1	-	0,1	-
Yhteensä	0,5	-	0,5	-
Käypään arvoon arvostetut velat				
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat				
- Kaupankäyntijohdannaiset				
- Koronvaihtosopimukset	-4,2	-	-4,2	-
- Valuuttajohdannaiset	-0,1	-	-0,1	-
- Hyödykejohdannaiset	-2,4	-	-2,4	-
josta rahavirran suojauslaskennassa	-2,4	-	-2,4	-
Yhteensä	-6,7	-	-6,7	-

Tason 1 instrumenttien käyvät arvot perustuvat markkinoilla noteerattuihin hintoihin. Tason 2 instrumenttien käyvät arvot perustuvat merkittäviltä osin muihin syöttötietoihin kuin tasoon 1 sisältyviin noteerattuihin hintoihin, mutta kuitenkin tietoihin, jotka kyseiselle omaisuuserälle tai velalle ovat todettavissa joko suoraan tai epäsuorasti (hinnoista johdettuina). Näiden instrumenttien käyvän arvon määrittämisessä konserni käyttää yleisesti hyväksytyjä arvostusmalleja, joiden syöttötiedot kuitenkin perustuvat merkittäviltä osin todennettaviin markkinatietoihin. Tason 3 instrumenttien käyvät arvot perustuvat syöttötietoihin, jotka eivät perustu todennettavissa olevaan markkinatietoon, vaan merkittävältä osin johdon arvioihin ja niiden käyttöön yleisesti hyväksyttävissä arvostusmalleissa.

Liiketoimet lähipiirin kanssa

(miljoonaa euroa)	1-9/2021	1-9/2020	2020
Myynnit osakkuusyhtiöille	6,7	7,5	9,6
Ostot osakkuusyhtiöiltä	26,4	25,6	34,0
Myyntisaamiset ja muut saamiset osakkuusyhtiöiltä	1,2	1,0	1,2
Ostovelat ja muut velat osakkuusyhtiöille	2,3	3,2	2,6